

V Bruseli 23. 11. 2017
COM(2017) 693 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Správa o fungovaní európskeho trhu s uhlíkom

Obsah

Zoznam akronymov a skratiek	3
1. ÚVOD.....	5
2. INFRAŠTRUKTÚRA EU ETS	7
2.1. Zahrnuté činnosti, zariadenia a prevádzkovatelia lietadiel	7
2.2. Register Únie a protokol transakcií Európskej únie (EUTL).....	9
3. FUNGOVANIE TRHU S UHLÍKOM V ROKU 2016	11
3.1. Ponuka: kvóty uvedené do obehu	11
3.1.1. Strop.....	11
3.1.2. Vydané kvóty.....	13
3.1.3. Medzinárodné kredity.....	22
3.2. Dopyt: kvóty stiahnuté z obehu	23
3.3. Dosiachnutie rovnováhy medzi ponukou a dopytom.....	24
4. LETECKÁ DOPRAVA	28
5. DOHĽAD NAD TRHOM.....	30
5.1. Právny charakter emisných kvót a ich fiškálne spracovanie.....	31
6. MONITOROVANIE, NAHLASOVANIE A OVEROVANIE EMISÍ.....	32
7. PREHĽAD ADMINISTRATÍVNYCH OPATRENÍ.....	35
8. SÚLAD A VYKONÁVANIE.....	36
9. ZÁVERY A VÝHĽAD.....	38
PRÍLOHA	39

Zoznam akronymov a skratiek

AVR	Nariadenie o akreditácii a overovaní
CA	Príslušný orgán
CCS	Zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého
CDM	Mechanizmus čistého rozvoja
CER	Certifikované zníženia emisií
CORSIA	Systém kompenzácie a znižovania emisií CO ₂ pre medzinárodné letectvo
EA	Európska spolupráca pre akreditáciu
EEA	Európsky hospodársky priestor
EEX	Európska energetická burza/
EIB	Európska investičná banka
ERU	Jednotky zníženia emisií
EU ETS	Systém EÚ na obchodovanie s emisiami
EUTL	Protokol transakcií Európskej únie
GHG	Skleníkový plyn
ICAO	Medzinárodná organizácia civilného letectva
ICE	Burza ICE Future Europe
JI	Spoločné vykonávanie
MAR	Nariadenie o zneužívaní trhu
MiFID2	Smernica o trhoch s finančnými nástrojmi
MRR	Nariadenie o monitorovaní a nahlasovaní
MRV	Monitorovanie, nahlasovanie a overovanie
MRVA	Monitorovanie, nahlasovanie, overovanie a akreditácia
MSR	Trhová stabilizačná rezerva
NAB	Vnútroštátny akreditačný orgán
NER	Rezerva pre nových účastníkov

PFC	Plnofluórované uhľovodíky
RES	Obnoviteľné zdroje energie
TNAC	Celkové množstvo kvót v obehu

1. ÚVOD

Systém EÚ na obchodovanie s emisiami (EU ETS) je od roku 2005 základným kameňom stratégie EÚ na zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle a odvetví energetiky. Výrazne prispieva k dosiahnutiu cieľa EÚ znížiť do roku 2020 emisie skleníkových plynov o 20 % oproti úrovniam z roku 1990. Aj keď je EÚ na dobrej ceste k prekročeniu tohto cieľa¹, zníženie emisií skleníkových plynov aspoň o 40 % do roku 2030 – ako sa predpokladá v rámci politik EÚ v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030 – by si vyžadovalo neustály pokrok². Cieľ znížiť do roku 2030 emisie v rámci EÚ splní EÚ ako celok prostredníctvom zníženia v sektoroch v rámci ETS aj sektoroch mimo ETS. Dobre fungujúci, reformovaný systém EU ETS však bude hlavným mechanizmom na dosiahnutie tohto cieľa, a to uľahčením zníženia emisií skleníkových plynov o 43 % v porovnaní s úrovňami z roku 2005 v sektoroch, na ktoré sa systém vzťahuje.

S cieľom umožniť systému EU ETS splniť tento cieľ predložila Komisia v júli 2015 legislatívny návrh³ na reformu systému EU ETS na jeho štvrté obdobie obchodovania (2021 – 2030). Začiatkom novembra 2017 sa po rozsiahlom procese trialógov dosiahla o tomto návrhu politická dohoda⁴.

Táto správa o fungovaní európskeho trhu s uhlíkom sa predkladá v súlade s požiadavkami článku 10 ods. 5 a článku 21 ods. 2 smernice 2003/87/ES⁵ (smernice o EU ETS). Ako sa stanovuje v smernici, cieľom správy je každoročne poskytovať pravidelný prehľad vývoja na európskom trhu s uhlíkom.

Tabuľka 1: Správy o trhu s uhlíkom uverejnené v predchádzajúcich rokoch⁶

Odkaz	Príslušné obdobie	Politický kontext
COM(2012) 652	2008 – 2011	Posúdenie potreby regulačných opatrení vzhľadom na rastúci prebytok emisných kvót
COM(2015) 576	2013 – 2014	1. správa o stave energetickej únie
COM(2017) 48	2015	2. správa o stave energetickej únie

Táto správa sa týka roku 2016, ale uvádzajú sa v nej aj niektoré iniciatívy, ktoré boli navrhnuté alebo schválené v roku 2017. V porovnaní s predchádzajúcou správou obsahuje novú kapitolu o systémoch kompenzácie nepriamych nákladov na emisie oxidu uhličitého,

¹ V roku 2015 bol už objem emisií skleníkových plynov v EÚ o 22 % pod úrovňami z roku 1990.

² Podľa vnútroštátnych prognóz budú emisie do roku 2020 ďalej klesať, ale na dosiahnutie cieľa na rok 2030 bude potrebné vykonať ďalšie politiky.

³ COM (2015) 337, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:52015PC0337>.

⁴ Trialógy sú neformálne trojstranné stretnutia, na ktorých sa zúčastňujú zástupcovia Európskeho parlamentu, Rady EÚ a Komisie.

⁵ Smernica 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES, Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32.

⁶ Správy uverejnené v predchádzajúcich rokoch sa nachádzajú na:

https://ec.europa.eu/clima/policies/ets_en#tab-0-1.

ako aj informácie o ukazovateli prebytku trhovej stabilizačnej rezervy, ktoré sa prvýkrát uverejnili v máji 2017. Pokiaľ nie je uvedené inak, údaje použité v tejto správe sú informácie, ktoré sú verejne dostupné a ktorými Komisia disponovala k 30. júnu 2017.

Všeobecné a opisné informácie o rôznych aspektoch EU ETS sa uvádzajú v rámčekoch v celej správe.

2. INFRAŠTRUKTÚRA EU ETS

2.1. Zhrnuté činnosti, zariadenia a prevádzkovatelia lietadiel

EU ETS funguje v 31 krajinách Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP). Týmto systémom sa obmedzujú emisie z takmer 11 000 elektrární a výrobných zariadení, ako aj z činností vyše 500 prevádzkovateľov lietadiel, ktorí lietajú medzi letiskami v rámci EHP. Vzťahuje sa približne na 45 % emisií skleníkových plynov v EÚ.

Od fázy 3 (2013 – 2020)* sa odvetvia so stacionárnymi zariadeniami, na ktoré sa vzťahuje systém EU ETS, radia medzi energeticky náročné priemyselné odvetvia. Patria sem elektrárne a iné spaľovacie zariadenia s menovitým tepelným príkonom > 20 MW (okrem zariadení na nebezpečný alebo komunálny odpad), rafinérie ropy, koksárenské pece, železiarne a oceliarne, výroba cementových slinkov, skla, vápna, tehál, keramiky, celulózy, papiera a lepenky, hliníka, petrochemických výrobkov, amoniaku, kyseliny dusičnej, kyseliny adipovej, etándiálu a kyseliny glyoxylovej, zachytávanie CO₂, potrubná preprava a geologické ukladanie CO₂.

Rozsah pôsobnosti systému EU ETS v odvetví letectva bol do konca roku 2016 obmedzený len na lety v rámci EHP, kým Medzinárodná organizácia civilného letectva neprijme globálny prístup (ICAO). ICAO sa v októbri 2016 dohodla na uznesení o systéme kompenzácie a znižovania emisií CO₂ pre medzinárodné letectvo (CORSIA) so začiatkom v roku 2021. Na základe tohto výsledku Komisia navrhla pokračovať v prístupe s obmedzením na EHP aj po roku 2016 (pozri oddiel 4).

Systém EU ETS zahŕňa emisie oxidu uhličitého (CO₂), emisie oxidu dusného (N₂O) zo všetkých typov výroby kyseliny dusičnej, kyseliny adipovej, etándiálu a kyseliny glyoxylovej a emisie plnofluorovaných uhľovodíkov (PFC) z výroby hliníka. Napriek tomu, že účasť na systéme EU ETS je povinná, v niektorých odvetviach sú zahrnuté len zariadenia presahujúce určitú veľkosť. Okrem toho zúčastnené krajiny môžu zo systému vylúčiť malé zariadenia, ak sa zavedú opatrenia, ktorými sa znížia ich emisie o množstvo ekvivalentné k množstvu, o ktoré by emisie boli znížené ak by zariadenie bolo zahrnuté v EU ETS. Zúčastnené krajiny môžu do EU ETS zahrnúť aj ďalšie odvetvia a skleníkové plyny.

* Informácie o fáze 1 a fáze 2 EU ETS sa nachádzajú na: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/pre2013_sk.

V správach podľa článku 21, ktoré predložili zúčastnené krajiny⁷ v roku 2017 sa uvádza, že v roku 2016 existovalo celkovo 10 790 povolených zariadení v porovnaní s približne 10 950 zariadeniami v roku 2015 a približne 11 200 zariadeniami v roku predtým.

⁷ V súvislosti so správami podľa článku 21 pojem „zúčastnené krajiny“ alebo jednoducho „krajiny“ zahŕňa 28 členských štátov EÚ a krajiny EHP (Island, Nórsko a Lichtenštajnsko).

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch, palivá spaľované v rámci systému EU ETS v roku 2016 boli naďalej prevažne fosílné. 29 členských štátov však nahlásilo aj využívanie biomasy (v porovnaní s 27 štátmi v roku 2015) v 2 079 zariadeniach (19 % z celkového počtu zariadení). Iba dve krajiny (LI a MT) nenahlásili využívanie biomasy⁸. Emisie z biomasy predstavovali približne 141 miliónov ton CO₂ v roku 2016 (8 % z emisií nahlásených v rámci EU ETS), v porovnaní s približne 125 miliónmi ton CO₂ v roku 2015 (približne 7 % z emisií nahlásených v rámci EU ETS). Dve krajiny, rovnaké ako v minulom roku (DE a SE), nahlásili používanie biopalív v malom množstve u troch prevádzkovateľov lietadiel (v porovnaní so štyrmi v roku 2015)⁹.

Údaje za rok 2016 v rámci kategórií zariadení na základe ročných emisií¹⁰ naznačujú, že ako v predchádzajúcich rokoch, približne 72 % zariadení je v kategórii A, takmer 21 % v kategórii B a niečo vyše 7 % v kategórii C. Vyše 6 202 zariadení bolo nahlásených ako „zariadenia s nízkymi emisiami“ (57,5 % z celkového počtu).

Zariadenia systému EU ETS, v ktorých prebiehajú spaľovacie činnosti, možno nájsť vo všetkých zúčastnených krajinách, pričom rafinácia ropy, výroba ocele, cementu, vápna, skla, keramiky a výroba celulózy a papiera prebieha vo väčšine z nich. Pokiaľ ide o činnosti zahrnuté do systému EU ETS dodatočne uvedené na zozname emisií iných ako CO₂, povolenia sú nahlásované ako vydané pre primárnu výrobu hliníka a plnofluórovaných uhl'ovodíkov (PFC) v 13 krajinách (DE, ES, FR, GR, IS, IT, NL, NO, RO, SE, SI, SK, UK) a pre výrobu kyseliny dusičnej a emisie N₂O sú povolenia nahlásované ako vydané v 21 krajinách (s výnimkou CY, DK, EE, IE, IS, LI, LU, LV, MT a SI). Ostatné sektory N₂O – výroba kyseliny adipovej je nahlásovaná v troch krajinách (DE, FR, IT) a výroba etándiálu a kyseliny glyoxylovej je nahlásovaná v dvoch krajinách (DE, FR). Dve krajiny, rovnaké ako v minulom roku (FR a NO), hlásili činnosti zachytávania a ukladania CO₂.

Osem krajín (DE, ES, FR, HR, IS, IT, SI, UK) využilo možnosť vylúčiť zo systému EU ETS malé zdroje emisií v súlade s článkom 27 smernice o EU ETS. Rovnako ako v roku 2015, emisie vylúčené za rok 2016 predstavovali približne 4 milióny ton CO₂ (približne 0,22 % zo všetkých overených emisií).

Podľa predložených správ podľa článku 21 v roku 2017 doteraz sedem krajín (BE, DK, FR, HR, HU, LI, LT) využilo ustanovenie podľa článku 13 nariadenia Komisie (EÚ) č. 601/2012 (nariadenie o monitorovaní a nahlasovaní) a povolilo používanie zjednodušených plánov monitorovania v nízko rizikových prípadoch pre stacionárne zariadenia. Od roku 2015 sa

⁸ Emisie z biomasy sa v systéme EU ETS posudzujú s nulovou hodnotou, t. j. emisie sa musia nahlasovať, ale nemusia sa za ne odovzdávať kvóty.

⁹ Emisie nahlásené podľa článku 21 týkajúce sa využívania biopalív predstavovali menej ako 0,04 % celkových emisií zapojeného prevádzkovateľa lietadla.

¹⁰ Pozri nariadenie Komisie (EÚ) č. 601/2012 z 21. júna 2012 o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, Ú. v. EÚ L 181, 12.7.2012, s. 30, kde zariadenia kategórie C vypúšťajú viac ako 500 000 ton CO₂e ročne, zariadenia kategórie B vypúšťajú 500 000 až 50 000 ton CO₂e ročne a zariadenia kategórie A vypúšťajú menej ako 50 000 ton CO₂e ročne. Okrem toho „zariadenia s nízkymi emisiami“ predstavujú podmnožinu zariadení kategórie A, ktoré vypúšťajú menej ako 25 000 ton CO₂e ročne.

pripojilo iba Dánsko. Pokiaľ ide o prevádzkovateľov lietadiel s nízkymi emisiami, štyri krajiny nahlásili využívanie tohto ustanovenia (BE, FI, IS a PL), pričom Belgicko sa zapája od roku 2015.

Pokiaľ ide o zahrnutie prevádzkovateľov lietadiel, v roku 2016 bolo nahlásených 503 prevádzkovateľov lietadiel, ktorí mali plán monitorovania (v porovnaní s 524 nahlásenými za rok 2015 a 611 za rok 2014). Naznačuje to, že počet prevádzkovateľov lietadiel v rámci systému EU ETS sa stabilizuje. Takmer 60 % (300) nahlásených prevádzkovateľov bolo komerčných, pričom zvyšných 40 % (203) bolo nekomerčných¹¹. Celkovo 249 (takmer 50 %) možno považovať za malé zdroje emisií (v porovnaní s 274, čo v roku 2015 predstavovalo 52 % a 329, čo v roku 2014 predstavovalo 54 %).

2.2. Register Únie a protokol transakcií Európskej únie (EUTL)

V rámci registra Únie a protokolu transakcií Európskej únie (EUTL) sa sleduje vlastníctvo všeobecných kvót a kvót pre leteckú dopravu a transakcie, ktoré sa ich týkajú, a to zaznamenávaním súm na účtoch a transakcií medzi účtami. Vede a spravuje ich Komisia, pričom kontaktným bodom pre približne 15 000 účtov (spoločnosti alebo fyzické osoby) sú vnútroštátni správcovia registra v 31 zúčastnených krajinách.

Zatiaľ čo register Únie vedie účty stacionárnych zariadení a prevádzkovateľov lietadiel, EUTL automaticky kontroluje, zaznamenáva a povoľuje všetky transakcie medzi účtami, čím zabezpečuje, aby všetky prevody boli v súlade s pravidlami systému EU ETS. Umožňujú teda európskym zdrojom emisií, obchodníkom a 31 vnútroštátnym orgánom vykonávať činnosti v rámci systému EU ETS: prideľovať bezodplatné emisné kvóty prevádzkovateľom stacionárnych zariadení a leteckej dopravy, zaznamenávať emisie, umožňovať zdrojom emisií, profesionálnym obchodníkom a fyzickým osobám vykonávať ukončené obchody prevodom emisných kvót medzi účtami a umožňovať zdrojom emisií pokrývať svoje emisie odovzdaním kvót.

* Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 406/2009/ES z 23. apríla 2009 o úsilí členských štátov znížiť emisie skleníkových plynov s cieľom splniť záväzky Spoločenstva týkajúce sa zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2020, Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 136.

Register Únie v roku 2016 naďalej poskytoval spoľahlivé služby európskym zdrojom emisií (prevádzkovateľom stacionárnych zariadení a leteckej dopravy), obchodníkom a vnútroštátnym orgánom.

¹¹ Príkladom komerčného prevádzkovateľa lietadiel by bola letecká spoločnosť v oblasti osobnej dopravy poskytujúca služby širokej verejnosti. Príkladom nekomerčného prevádzkovateľa lietadiel by bolo súkromné lietadlo.

V registri sa zaviedlo niekoľko technických zlepšení a zlepšení použiteľnosti. Zlepšenia sa týkajú funkcií správy používateľov, účtov a transakcií, ako aj systému autentifikácie, ktorý sa výrazne zlepšil a stal sa službou EU Login.

Komisia v lete roku 2017 spustila prieskum o používateľskom rozhraní registra Únie, v ktorom žiadala používateľov, aby uviedli svoje názory na súčasné fungovanie rozhrania. Cieľom bolo ďalšie zlepšenie používania registra pre používateľov.

3. FUNGOVANIE TRHU S UHLÍKOM V ROKU 2016

V tejto kapitole sa uvádzajú informácie o strane ponuky a dopytu systému EU ETS. Informácie o strane ponuky sa týkajú stropov, bezodplatného pridelovania kvót, programu NER300, obchodovania formou aukcie, výnimky z úplného obchodovania formou aukcie v odvetví energetiky, ako aj využívania medzinárodných kreditov. Tohtoročná správa obsahuje aj nový prvok, a to kapitolu o systémoch kompenzácie nepriamych nákladov na emisie oxidu uhličitého.

Na strane dopytu sa uvádzajú informácie o množstve overených emisií a o spôsoboch zabezpečenia rovnováhy medzi dopytom a ponukou kvót, ako je trhovú stabilizačná rezerva (MSR).

3.1. Ponuka: kvóty uvedené do obehu

3.1.1. Strop

Strop je absolútne množstvo skleníkových plynov, ktoré možno v systéme emitovať, aby sa zabezpečilo, že cieľ zníženia emisií je splnený a že zodpovedá množstvu kvót v obehu počas obdobia obchodovania. Vo fáze 3 sa uplatňuje spoločný celoeurópsky strop kvót, čím sa nahrádza predchádzajúci systém národných stropov.

Strop emisií na rok 2013 zo stacionárnych zariadení sa stanovil na 2 084 301 856 kvót. Tento strop sa každoročne zníži o koeficient lineárneho zníženia zodpovedajúci 1,74 % priemerného celkového množstva kvót, ktoré boli každoročne vydané v období rokov 2008 – 2012, čím sa zabezpečí, že množstvo kvót, ktoré môžu používať stacionárne zariadenia, bude v roku 2020 o 21 % nižšie ako v roku 2005.

Strop emisií v odvetví leteckej dopravy sa pôvodne stanovil na 210 349 264 kvót pre leteckú dopravu ročne, čo je o 5 % nižšie ako priemerná ročná úroveň emisií z leteckej dopravy v rokoch 2004 – 2006. Strop sa 1. januára 2014 zvýšil o 116 524 kvót pre leteckú dopravu vzhľadom na to, že sa do systému EU ETS pripojilo Chorvátsko. Tento strop mal odrážať právne predpisy z roku 2008*, ktorými sa letecká doprava zahrnula do systému EU ETS a v ktorých sa uvádza, že všetky lety z, do a v rámci EHP sa zahrnú do systému EU ETS. Rozsah pôsobnosti systému EU ETS však bol dočasne obmedzený na lety v rámci EHP v období rokov 2013 – 2016 s cieľom podporiť vytvorenie globálneho opatrenia organizácie ICAO. Z toho dôvodu bolo množstvo kvót pre leteckú dopravu uvedené do obehu v rokoch 2013 – 2016 výrazne nižšie ako pôvodný strop. Na základe pokroku týkajúceho sa globálneho opatrenia v októbri 2016 Komisia navrhla pokračovať v súčasnom prístupe aj po roku 2016 (pozri oddiel 4).

* Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/101/ES z 19. novembra 2008, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/87/ES s cieľom začleniť činnosti leteckej dopravy do systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v rámci Spoločenstva.

V tabuľke 2 sú uvedené údaje o strope pre stacionárne zariadenia a množstvo kvót pre leteckú dopravu ročne uvedené do obehu¹² pre každý rok počas fázy 3 systému EU ETS.

Tabuľka 2: Strop EU ETS na roky 2013 – 2020

Rok	Ročný strop (zariadenia)	Ročné kvóty pre leteckú dopravu uvedené do obehu ¹³
2013	2 084 301 856	32 455 312
2014	2 046 037 610	41 681 025
2015	2 007 773 364	48 543 026
2016	1 969 509 118	38 034 475
2017	1 931 244 873	37 833 819 ¹⁴
2018	1 892 980 627	
2019	1 854 716 381	
2020	1 816 452 135	

¹² Množstvo kvót pre leteckú dopravu uvedených v obehu od roku 2013 je výsledkom prístupu zdola nahor vychádzajúceho z bezodplatného pridelovania (určeného na základe referenčných hodnôt založených na činnostiach pre činnosť prevádzkovateľov v rámci EHP). Počet vydražených kvót sa potom odvodí na základe skutočnosti, že bezodplatné pridelovanie (vrátane osobitnej rezervy na neskoršiu distribúciu rýchlo rastúcim prevádzkovateľom lietadiel a novým účastníkom) by malo predstavovať 85 % z celkového množstva a obchodovanie formou aukcie by malo predstavovať 15 %.

¹³ Množstvo kvót pre leteckú dopravu uvedené do obehu na roky 2017, 2018, 2019 a 2020 bude závisieť od výsledku legislatívneho návrhu Komisie (pozri oddiel 4).

¹⁴ Zahnuté údaje o aukciách sú z augusta 2017 (pozri oddiel 4).

3.1.2. Vydané kvóty

3.1.2.1. Bezodplatné pridelovanie

Hoci vo fáze 3 je obchodovanie formou aukcie štandardným spôsobom pridelovania emisných kvót podnikom zúčastňujúcim sa na EU ETS, značné množstvo kvót sa aj naďalej prideluje bezodplatne až do roku 2020 a neskôr. Platia tieto zásady:

- na výrobu elektriny sa už neudeľujú žiadne bezodplatné kvóty,
- kvóty sa distribuujú bezodplatne podľa pravidiel harmonizovaných v rámci celej EÚ,
- bezodplatné pridelovanie kvót je postavené na referenčných kritériách výkonu s cieľom posilniť stimuly motivujúce k znižovaniu emisií skleníkových plynov a odmeniť najefektívnejšie zariadenia,
- zriadila sa celoeurópska rezerva pre nových účastníkov (NER), ktorá zodpovedá 5 % celkového množstva kvót vo fáze 3.

Kvóty sa bezodplatne pridelujú priemyselným zariadeniam na riešenie potenciálneho rizika úniku uhlíka (situácia, keď spoločnosti z dôvodu nákladov v súvislosti s politikami EÚ v oblasti klímy presúvajú výrobu do tretích krajín s menej prísnyimi obmedzeniami emisií skleníkových plynov, čo by mohlo viesť k zvyšovaniu ich celkových emisií). Odvetvia a pododvetvia, ktorým hrozí vysoké riziko úniku uhlíka, sú uvedené na zozname odvetví vystavených riziku úniku uhlíka*, ktorý sa v súčasnosti vzťahuje na obdobie rokov 2015 – 2019.

* Zoznam odvetví vystavených riziku úniku uhlíka sa nachádza na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/ALL/?uri=CELEX:32014D0746>.

Počas fázy 3 bude 39 % z celkového množstva dostupných emisných kvót pridelených bezodplatne priemyselným zariadeniam a zariadeniam na výrobu elektriny za vyrábané teplo. Tento podiel sa bude aj naďalej zvyšovať z dôvodu pridelovania kvót novým účastníkom do roku 2020. Nie je možné určiť, v akom rozsahu sa NER použije v nasledujúcich rokoch. V posúdení vplyvu vypracovanom Komisiou v roku 2015¹⁵ sa však uvádza, že v súlade s trendmi sa očakávalo, že z rezervy NER môžu byť dodatočne bezodplatne pridelené najviac 2 % stropu. Preto sa očakáva, že bezodplatné pridelovanie kvót počas fázy 3 bude predstavovať približne 41 % celkového množstva kvót. Okrem toho sa približne 2 % celkového stropu používajú na financovanie zavádzania inovačných nízkouhlíkových technológií prostredníctvom programu NER300¹⁶. Preto podiel kvót určených na obchodovanie formou aukcie vo fáze 3 predstavuje 57 %.

Nové zariadenia a zariadenia, ktoré výrazne zvyšujú kapacitu, sú vo fáze 3 oprávnené získať bezodplatne ďalšie kvóty z rezervy NER. Po odpočítaní 300 miliónov kvót na program

¹⁵ SWD(2015) 135 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/revision/docs/impact_assessment_en.pdf.

¹⁶ NER300 je program financovania inovačných demonštračných projektov v oblasti výroby nízkouhlíkovej energie financovaný zo speňaženia 300 miliónov emisných kvót z rezervy NER (pozri oddiel 3.1.2.2.).

NER300 bolo v pôvodnej rezerve NER 480,2 miliónov kvót. 139,9 miliónov kvót sa vyhradilo pre 654 zariadení pre celú fázu 3¹⁷. Zostávajúcu rezervu NER, ktorá predstavuje 340,3 miliónov kvót, možno v budúcnosti distribuovať. Predpokladá sa však, že značné množstvo týchto kvót zostane nepridelené.

Do júna 2017 sa pridelovanie znížilo približne o 301,9 miliónov kvót z dôvodu zatvorenia zariadení alebo zníženia výroby alebo výrobnnej kapacity zariadení oproti výrobe alebo kapacite pôvodne použitej na výpočet pridelenia v rámci fázy 3.

Tabuľka 3: Počet kvót (v miliónoch) pridelených priemyslu bezodplatne v rokoch 2013 až 2017¹⁸

	2013	2014	2015	2016	2017
Bezodplatné pridelovanie¹⁹ (EÚ 28 + štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP)	903,0	874,8	847,6	821,3	796,2
Kvóty z rezervy pre nových účastníkov (investície „na zelenej lúke“ a zvýšenia kapacity)	11,2	14,6	17,3	18,3	17,6
Bezodplatné kvóty, ktoré zostávajú nepridelené z dôvodu ukončenia alebo zmien výroby alebo výrobnnej kapacity	40,2	58,6	69,9	65,5	67,5

Vzhľadom na to, že dopyt po bezodplatnom pridelovaní kvót presiahol dostupné množstvo, pridelovanie kvót pre všetky zariadenia, na ktoré sa vzťahuje systém EU ETS, sa znížilo o rovnaké percento uplatnením „medziodvetvového korekčného faktora“ (v súlade so smernicou o ETS). Korekčný faktor sa vypočítal ako zníženie bezodplatného pridelovania kvót o približne 6 % v roku 2013, ktorý sa každoročne zvyšuje, až kým nedosiahne približne 18 % v roku 2020.

Európsky súdny dvor²⁰ 28. apríla 2016 zrušil k 1. marcu 2017 hodnoty medziodvetvového korekčného faktora, ktoré boli stanovené v rozhodnutí Komisie 2013/448/EÚ (pozri dodatok

¹⁷ Uvedené údaje sú z júla 2017:

https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/allowances/docs/170711_status_table_ner.pdf.

¹⁸ Údaje zahŕňajú oznámenia prijaté do júla 2017 a môžu sa výrazne zmeniť v dôsledku neskorších oznámení od členských štátov.

¹⁹ Počiatočná suma pred uplatnením zníženia uvedených ďalej v tabuľke.

²⁰ Rozsudok Súdného dvora z 28. apríla 2016 v spojených veciach C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 a C-391/14 až C-393/14, Borealis Polyolefine GmbH a i./Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft a i., EU:C:2016:311.

5 k prílohe). V dôsledku toho Komisia 24. januára 2017 revidovala hodnoty stanovené v uvedenom rozhodnutí²¹ tak, aby boli v súlade s rozsudkom Súdneho dvora.

3.1.2.2. Program *NER300*

Program NER300 je rozsiahly program financovania inovačných demonštračných projektov v oblasti výroby nízkouhlíkovej energie. Je zameraný na demonštráciu ekologicky bezpečného zachytávania a ukladania uhlíka (CCS) a inovačné technológie v oblasti obnoviteľných zdrojov energie (RES) na komerčnej úrovni v rámci EÚ.

Program NER 300 je financovaný zo speňaženia 300 miliónov emisných kvót z NER zriadenej pre fázu 3 systému EU ETS. Finančné prostriedky získané zo speňaženia boli poskytnuté na projekty vyberané v dvoch kolách výziev na predkladanie ponúk v decembri 2012 a júli 2014.

V dôsledku týchto dvoch výziev na predkladanie ponúk sa celkovo vybralo 38 projektov v oblasti RES a 1 projekt v oblasti CCS, ktoré zahŕňajú 20 členských štátov EÚ a na ktoré boli pridelené prostriedky vo výške 2,1 miliardy EUR. Z nich už štyri už fungujú: bioenergetický projekt BEST v Taliansku, bioenergetický projekt Verbiostraw v Nemecku, Windpark Blaiken vo Švédsku a od 1. júla 2017 Veja Mate, veterný park na mori v nemeckom Severnom mori.

Doteraz sa dosiahlo konečné investičné rozhodnutie celkovo pri trinástich projektoch, pričom štyri projekty boli zrušené. Komisia navrhla opätovné investovanie nevyužitých finančných prostriedkov zo zrušených projektov, ktorých výška je minimálne 436 miliónov EUR do existujúcich finančných nástrojov, t. j. do demonštračných projektov v oblasti energetiky (EDP) InnovFin a do dlhového nástroja v rámci Nástroja na prepájanie Európy, pričom obe spravuje Európska investičná banka (EIB). Na tento účel členské štáty v máji 2017 vo Výbore pre zmenu klímy schválili príslušný pozmeňujúci návrh²² k rozhodnutiu o programe NER 300²³.

Tabuľka 4: Projekty NER300 vybrané v rámci prvej a druhej výzvy na predkladanie návrhov²⁴

	1. výzva na predkladanie návrhov	2. výzva na predkladanie návrhov
Plánované projekty	1	17
Projekty, pre ktoré sa dosiahlo konečné investičné rozhodnutie	11	2

²¹ Rozhodnutie Komisie 2017/126/EÚ, Ú. v. EÚ L 19, 25.1.2017, s. 93.

²² https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/lowcarbon/ner300/docs/2017_draft_amendment_post_ccc_en.pdf.

²³ Rozhodnutie Komisie 2010/670/EÚ, Ú. v. EÚ L 290, 6.11.2010, s. 39.

²⁴ V súlade s rozhodnutím Komisie 2010/670/EÚ v prípade projektov vybraných v rámci prvej výzvy sa musí dosiahnuť konečné investičné rozhodnutie do konca roka 2016, zatiaľ čo v prípade projektov vybraných v rámci druhej výzvy sa tak musí urobiť do konca júna 2018.

Projekty v prevádzke	4	0
Zrušené projekty	4	0
<i>Spolu</i>	<i>20</i>	<i>19</i>

Uverejnenie ďalších výziev na predkladanie návrhov v programe NER300 sa nepredpokladá. Komisia sa teraz zameriava na vykonávanie²⁵ projektov vybratých na financovanie a rýchle opätovné investovanie nevyužitých finančných prostriedkov.

3.1.2.3. *Kompensácia nepriamych nákladov na emisie oxidu uhličitého*

Ako je vysvetlené v oddiele 3.1.2.1, energeticky náročné priemyselné odvetvia, ktorým hrozí riziko úniku uhlíka, majú nárok na bezodplatné kvóty na pokrytie svojich priamych nákladov na emisie oxidu uhličitého. Členské štáty EÚ môžu okrem toho poskytnúť štátnu pomoc niektorým priemyselným odvetviám s veľkou spotrebou elektrickej energie ako kompenzáciu nepriamych nákladov na emisie oxidu uhličitého, t. j. zvýšenie cien elektrickej energie, ktoré pochádzajú od výrobcov elektrického prúdu v dôsledku zavedenia systému EU ETS.

S cieľom zabezpečiť harmonizované uplatňovanie kompenzácie nepriamych nákladov na emisie oxidu uhličitého v jednotlivých členských štátoch, ako aj minimalizovať narušenie hospodárskej súťaže, Komisia prijala usmernenia EU ETS o štátnej pomoci* na obdobie rokov 2013 – 2020. V usmerneniach sa okrem iného stanovujú oprávnené odvetvia a maximálne sumy kompenzácie nepriamych nákladov na emisie oxidu uhličitého. Štátna pomoc poskytnutá na tento účel je čiastočná a časom sa znižuje**, čím si zachováva stimuly v oblasti elektrickej efektívnosti a prechodu od tradične vyrábanej elektrickej energie k ekologickej energii v súlade s cieľmi systému EU ETS.

* Usmernenia k niektorým opatreniam štátnej pomoci v súvislosti so systémom obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov po roku 2012, Ú. v. EÚ C 158, 5.6.2012, s. 4.

** Maximálny podiel oprávnených nákladov sa znižuje z 85 % na obdobie rokov 2013 – 2015 na 75 % na obdobie rokov 2019 – 2020.

Komisia doteraz schválila desať schém štátnej pomoci na kompenzáciu nepriamych nákladov na emisie oxidu uhličitého. V tabuľke 5 je znázornené zhrnutie systémov kompenzácie nepriamych nákladov na emisie oxidu uhličitého schválených od roku 2013.

²⁵ Interaktívna mapa, ktorou sa sleduje vykonávanie projektu, sa nachádza na: <https://setis.ec.europa.eu/NER300>.

Tabuľka 5: Systémy kompenzácie nepriamych nákladov na emisie oxidu uhličitého schválené v rámci usmernení o ETS na rok 2012²⁶

Členský štát	Schválený strop systémov kompenzácie nepriamych nákladov na emisie oxidu uhličitého/(ročný priemer schváleného stropu) v miliónoch	Trvanie programu	Príjmy členských štátov z obchodovania formou aukcie v roku 2016 (okrem kvót pre leteckú dopravu) v miliónoch
UK	113 GBP ²⁷ /(13 – 50)	2013 – 2020	419 EUR
DE	756 EUR ²⁸ /(203 – 350)	2013 – 2020	846 EUR
BE	113 EUR ²⁹ /(38)	2013 – 2020	107 EUR
NL	156 EUR ³⁰ /(78)	2013 – 2020	142 EUR
EL	160 EUR ³¹ /(40)	2013 – 2020	147 EUR
LT	13,1 EUR/(1 – 3)	2014 – 2020	21 EUR
SK	250 EUR/(35)	2014 – 2020	65 EUR
FR	364 EUR/(61)	2015 – 2020	231 EUR
FI	149 EUR/(30)	2016 – 2020	71 EUR
ES	5 EUR/(1 – 3)	2013 – 2015	365 EUR
	106 EUR/(6 – 25)	2016 – 2020	

3.1.2.4. Obchodovanie s kvótami formou aukcie

Od fázy 3 systému EU ETS je obchodovanie formou aukcie prostredníctvom primárneho trhu štandardným spôsobom pridelovania kvót. Viac ako polovica kvót je určená na dražbu počas tejto fázy, pričom podiel neustále rastie počas celého obdobia obchodovania. Aukcie sú upravené v nariadení o aukciách*, v ktorom sa uvádza harmonogram, správa a iné aspekty obchodovania formou aukcie, aby sa zabezpečilo jeho vykonávanie otvoreným, transparentným, harmonizovaným a nediskriminačným spôsobom.

* Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1031/2010 z 12. novembra 2010 o harmonograme, správe a iných aspektoch obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov formou aukcie podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, Ú. v. EÚ L 302, 18.11.2010, s. 1.

Aukcie počas obdobia nahlasovania sa konali prostredníctvom týchto aukčných platforiem:

- Európska energetická burza AG („EEX“), na ktorej sa obchoduje formou aukcie ako na spoločnej aukčnej platforme pre 25 členských štátov zúčastnených na spoločnom postupe verejného obstarávania a pre Poľsko, ktoré vystúpilo zo spoločného postupu verejného obstarávania, ale zatiaľ ešte nevymenovalo svoju vlastnú aukčnú

²⁶ Neutajené verzie všetkých rozhodnutí sa nachádzajú na webovom sídle Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž: http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?clear=1&policy_area_id=3.

²⁷ Odhadovaný rozpočet je na obdobie rokov 2013 – 2015.

²⁸ Odhadovaný rozpočet je na obdobie rokov 2013 – 2015.

²⁹ Maximálny odhadovaný celkový rozpočet závisí od odhadu ceny uhlíka.

³⁰ Odhadovaný rozpočet na obdobie rokov 2014 – 2015.

³¹ Odhadovaný rozpočet na obdobie rokov 2015 – 2018.

platformu. Od 5. septembra 2016 burza EEX uskutočňuje aukcie ako druhá spoločná aukčná platforma vymenovaná 13. júla 2016,

- burza EEX, na ktorej sa obchoduje formou aukcie ako na nezávislej aukčnej platforme pre Nemecko,
- burza ICE Future Europe („ICE“), na ktorej sa obchoduje formou aukcie ako na nezávislej aukčnej platforme pre Spojené kráľovstvo.

Island, Lichtenštajnsko a Nórsko zatiaľ nezačali obchodovať s kvótami formou aukcie.

V roku 2016 sa na burze EEX, kde prebiehalo obchodovanie formou aukcie v mene 27 členských štátov (25 členských štátov spolupracujúcich na spoločnej aukčnej platforme, Nemecko a Poľsko), vydražilo 89 % celkovej sumy obchodovanej formou aukcie, pričom na burze ICE sa vydražilo 11 % celkovej sumy v mene spojeného kráľovstva.

Dňa 4. mája 2017 sa uskutočnila v poradí tisíca aukcia v rámci platformy podľa nariadenia o obchodovaní formou aukcie. Do 30. júna 2017 dosiahol počet obchodovaní formou aukcie hodnotu 1036.

V tabuľke 6 sa uvádza prehľad objemov kvót obchodovaných formou aukcie na burzách EEX a ICE do 30. júna 2017 vrátane skorších aukcií³² všeobecných kvót. Množstvo všeobecných kvót bolo stanovené s prihliadnutím na rozhodnutie 1359/2013/EÚ odložiť aukciu 900 miliónov kvót z rokov 2014, 2015 a 2016. Množstvo kvót pre leteckú dopravu bolo stanovené s prihliadnutím na dočasné výnimky pre odvetvie leteckej dopravy stanovené v rozhodnutí č. 377/2013/EÚ a nariadení (EÚ) č. 421/2014.

Tabuľka 6: Celkový objem kvót fázy 3 obchodovaných formou aukcie v rokoch 2012 – 2017

Rok	Všeobecné kvóty	Kvóty pre leteckú dopravu
2012	89 701 500	2 500 000
2013	808 146 500	0
2014	528 399 500	9 278 000
2015	632 725 500	16 390 500
2016	715 289 500	5 997 500
2017 (do 1. apríla) ³³	241 935 000	0

³² V roku 2012 sa uskutočnili skoršie aukcie kvót z fázy 3 vzhľadom na rozšírenú obchodnú prax v odvetví elektrickej energie spočívajúcu v predaji energie na báze forwardov a nákupe požadovaných vstupov (vrátane kvót) pri predaji výstupov.

³³ Okrem toho sa v období od 1. apríla do 30. júna 2017 vydražilo 244 388 000 všeobecných kvót. Podľa aukčných kalendárov zverejnených v roku 2017 sa v období od júla do decembra 2017 očakáva draženie ďalších 452 064 000 všeobecných kvót.

Aukcie vo všeobecnosti prebehli hladko a aukčné zúčtovacie ceny boli vo všeobecnosti v súlade s cenami na sekundárnych trhoch bez výskytu závažných problémov alebo udalostí. V dôsledku prechodu medzi prechodnou aukčnou platformou a jej nástupcom, spoločnou aukčnou platformou sa v auguste 2016 približne týždeň nekonali aukcie pre 25 zúčastnených členských štátov.

Aukcia, ktorá sa uskutočnila 25. mája 2016 na burze EEX pre Poľsko a aukcia, ktorá sa uskutočnila 14. decembra 2016 na burze ICE pre Spojené kráľovstvo boli zrušené v súlade s ustanoveniami nariadenia o obchodovaní formou aukcie. V prípade poľskej aukcie to bolo spôsobené nesplnením vyvolávacej ceny a v prípade Spojeného kráľovstva celkový objem ponúk nedosiahol dražené množstvo. Spolu s týmito sa celkovo zrušilo päť aukcií z viac ako tisíc aukcií, ktoré sa konali podľa nariadenia o obchodovaní formou aukcie od konca roka 2012. Prehľad aukčných zúčtovacích cien, počtu účastníkov a pomeru krytia pre aukcie so všeobecnými kvótami od roku 2013 do 30. júna 2017 je uvedený v dodatku 2 k prílohe.

Aukčné platformy uverejňujú podrobné výsledky každej aukcie na špecializovaných webových sídlach. Ďalšie informácie o výkonnosti aukcií vrátane účasti, pomeru krytia a cien sa nachádzajú v správach členských štátov, ktoré zverejnila Komisia³⁴.

Celkové príjmy získané z obchodovania formou aukcie od roku 2012 do 30. júna 2017 prekročili sumu 18,4 miliardy EUR (len v roku 2016 dosiahli celkové vytvorené príjmy 3,79 miliardy EUR). V smernici o EU ETS sa stanovuje, že aspoň 50 % príjmov z obchodovania formou aukcie vrátane všetkých príjmov z kvót distribuovaných na účely solidarity a rastu by členské štáty mali využiť na účely súvisiace s klímou a energiou. V roku 2016 dosiahol príjem z predaja kvót ETS prostredníctvom obchodovania formou aukcie v členských štátoch 3,79 miliardy EUR. Z informácií predložených Komisii vyplýva, že členské štáty v roku 2016 minuli alebo plánovali minúť 80 % týchto príjmov na účely súvisiace s klímou a energiou³⁵, existujú však medzi nimi rozdiely³⁶.

³⁴ Tieto správy sú dostupné na vyhradenom webovom sídle Komisie na http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/auctioning/documentation_sk.htm.

³⁵ Pozri článok 10 ods. 3 smernice o EU ETS.

³⁶ Analýza využívania príjmov z obchodovania formou aukcie členskými štátmi je k dispozícii na: https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/auctioning/docs/auction_revenues_report_2017_en.pdf.

3.1.2.5. Výnimka z úplného obchodovania formou aukcie v odvetví energetiky

Výnimka zo všeobecného pravidla obchodovania formou aukcie bola stanovená v článku 10c smernice o EU ETS s cieľom podporiť investície do modernizácie odvetvia elektrickej energie v niektorých členských štátoch EÚ. Túto výnimku využíva osem z desiatich oprávnených členských štátov*, ktoré výrobcovi elektrickej energie bezodplatne pridelujú množstvo kvót, pokiaľ uskutočňujú zodpovedajúce investície.

Bezodplatné kvóty podľa článku 10c sa odpočítajú od množstva kvót, ktoré by inak príslušný členský štát dražil formou aukcie. V závislosti od vnútroštátnych právnych predpisov o uplatňovaní tejto výnimky môžu výrobcovia elektrickej energie dostať bezodplatné kvóty v hodnote zodpovedajúcej vykonávaným investíciám z ich národných investičných plánov, alebo v hodnote zodpovedajúcej plátbám uskutočneným do vnútroštátneho fondu, prostredníctvom ktorého sa takéto investície financujú.

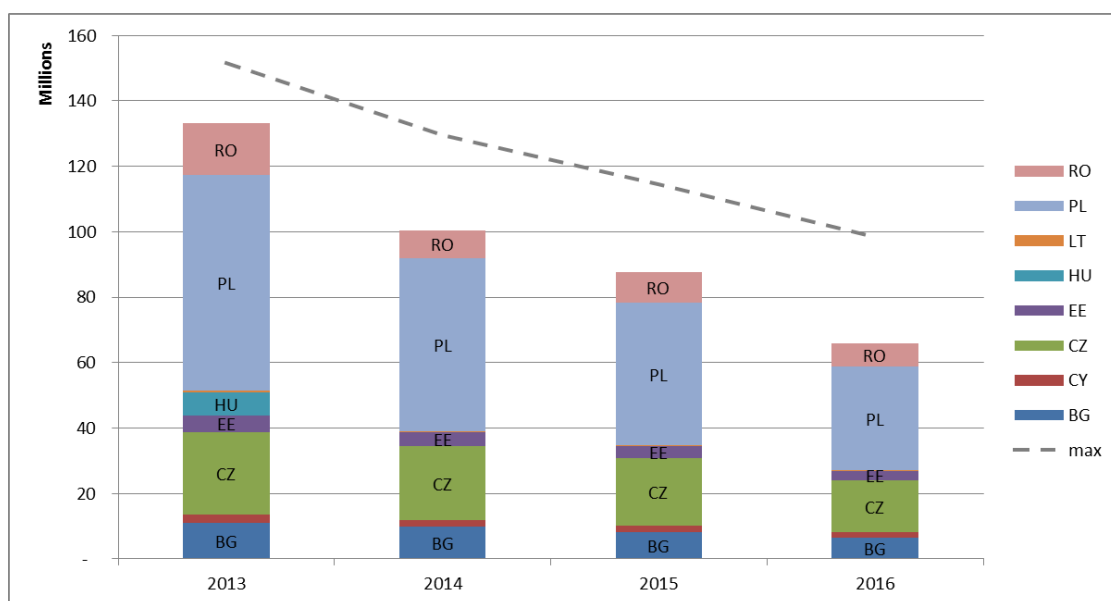
* Nárok na výnimku majú Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Estónsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Poľsko a Rumunsko. Malta a Lotyšsko sa ju rozhodli nevyužiť.

Počet kvót bezodplatne pridelených výrobcovi elektrickej energie v roku 2016 je uvedený v tabuľke 1 dodatku 1 k prílohe a maximálny počet kvót ročne je uvedený v tabuľke 2 dodatku 1.

Celková hodnota investičnej podpory nahlásenej za roky 2009 až 2016 je približne 11 miliárd EUR. Približne 80 % tejto sumy bolo určených na modernizáciu a dodatočné vybavenie infraštruktúry, pričom zvyšok investícií sa týkal čistých technológií alebo diverzifikácie dodávok. Niektoré príklady investícií zahŕňajú zníženie spotreby energie na výrobu elektriny v Litve, výmenu izolácie na existujúcich parných rozvodoch v Českej republike a výstavbu kogeneračnej jednotky poháňanej hlavne zemným plynom v Bulharsku.

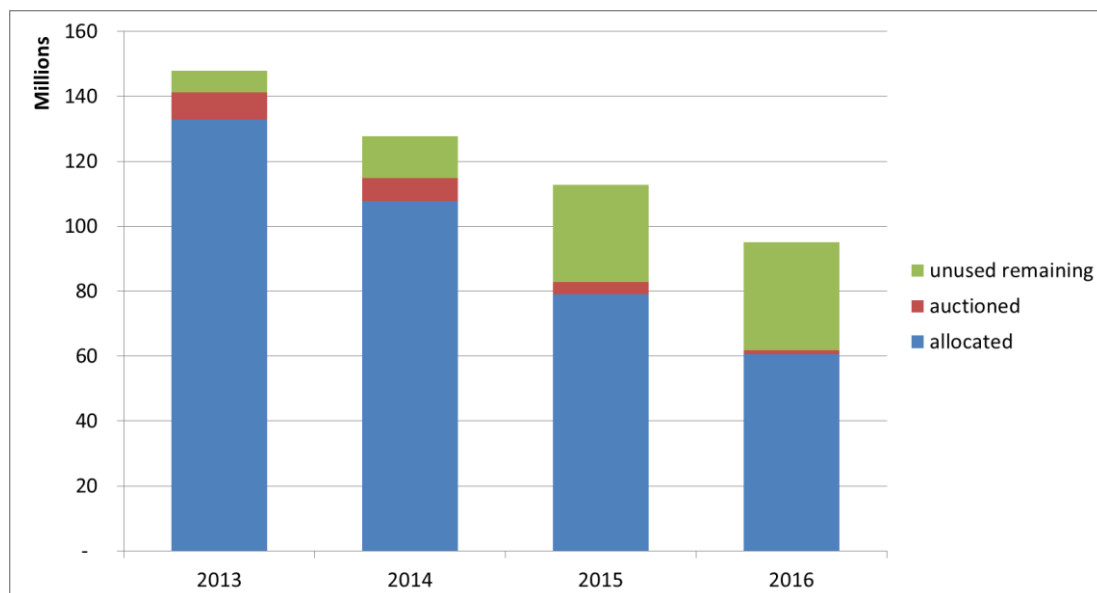
Všetky kvóty, ktoré neboli poskytnuté bezodplatne, sa dražia. Obrázok 1 znázorňuje počet kvót, ktoré požadovali oprávnené členské štáty počas rokov 2013 – 2016.

Obrázok 1: Kvóty pridelené bezodplatne podľa článku 10c

Obrázok 2 sa týka kvót podľa článku 10c, a to do akej miery boli pridelené, vydražené alebo do akej miery ostali nevyužité. Napríklad 82 miliónov nevyužitých kvót bolo odpočítaných od podielu vydražených kvót Poľska medzi rokmi 2013 a 2016, ale ešte neboli bezodplatne pridelené ani dražené.

Obrázok 2: Rozdelenie kvót (pridelené, vydražené, nevyužité zostávajúce)

	Pridelené kvóty
	Vydražené kvóty
	Zostávajúce nevyužité kvóty

Tabuľka 7 znázorňuje množstvo nevyužitých kvót odpočítaných za roky do roku 2016, ktoré boli predmetom aukcie v období rokov 2013 – 2016, ako aj množstvo zostávajúcich nevyužitých kvót.

Tabuľka 7: Spracovanie nevyužitých kvót podľa článku 10c na roky 2013 – 2016

Členský štát	Množstvo nevyužitých kvót podľa článku 10c dražených (v miliónoch)	Množstvo zostávajúcich nevyužitých kvót ³⁷ (v miliónoch)
BG	6,9	0,0
CY	0,0	0,0
CZ	0,1	0,2
EE	0,2	0,3
HU	0	0,9
LT	0,3	0,6
PL	0,0	82,8
RO	8,8	6,6
Spolu	16,3	90,5

3.1.3. Medzinárodné kredity

Účastníci systému EU ETS môžu použiť medzinárodné kredity z mechanizmu čistého rozvoja Kjótskeho protokolu (CDM) a spoločného vykonávania (JI) pri plnení časti svojich povinností v systéme EU ETS do roku 2020*. Tieto kredity sú finančné nástroje, ktoré predstavujú jednu tonu CO₂ odstráneného z atmosféry alebo zníženého v atmosfére v dôsledku projektu znižovania emisií. Vo fáze 3 sa kredity už neodovzdávajú priamo, ale môžu byť kedykoľvek počas celého kalendárneho roka vymenené za kvóty.

Na používanie kreditov účastníkmi EU ETS sa vzťahuje niekoľko kvalitatívnych noriem: nepovoľujú sa kredity z jadrových projektov a projektov zalesňovania a obnovy lesa, a nové projekty registrované po roku 2012 musia byť v najmenej rozvinutých krajinách. Okrem toho existujú aj maximálne úrovne kreditov, ktoré môžu použiť prevádzkovatelia stacionárnych zariadení a lietadiel**.

* Projekty CDM a JI vytvárajú uhlíkové kredity podľa Kjótskeho protokolu: certifikované zníženia emisií (CER) a jednotky zníženia emisií (ERU). V nariadení Komisie (EÚ) č. 389/2013 sa stanovuje, že ERU vydané tretími krajinami, ktoré nemajú právne záväzné kvantifikované emisné ciele na obdobie rokov 2013 – 2020, ako sa stanovuje v rámci dodatku z Dauhy ku Kjótskemu protokolu, alebo ktoré neuložili ratifikačnú listinu v súvislosti so zmenou, by sa mali v registri Únie držať len vtedy, ak sa potvrdilo, že sa vzťahujú na zníženia emisií, pri ktorých bolo overené, že k nim došlo pred rokom 2013.

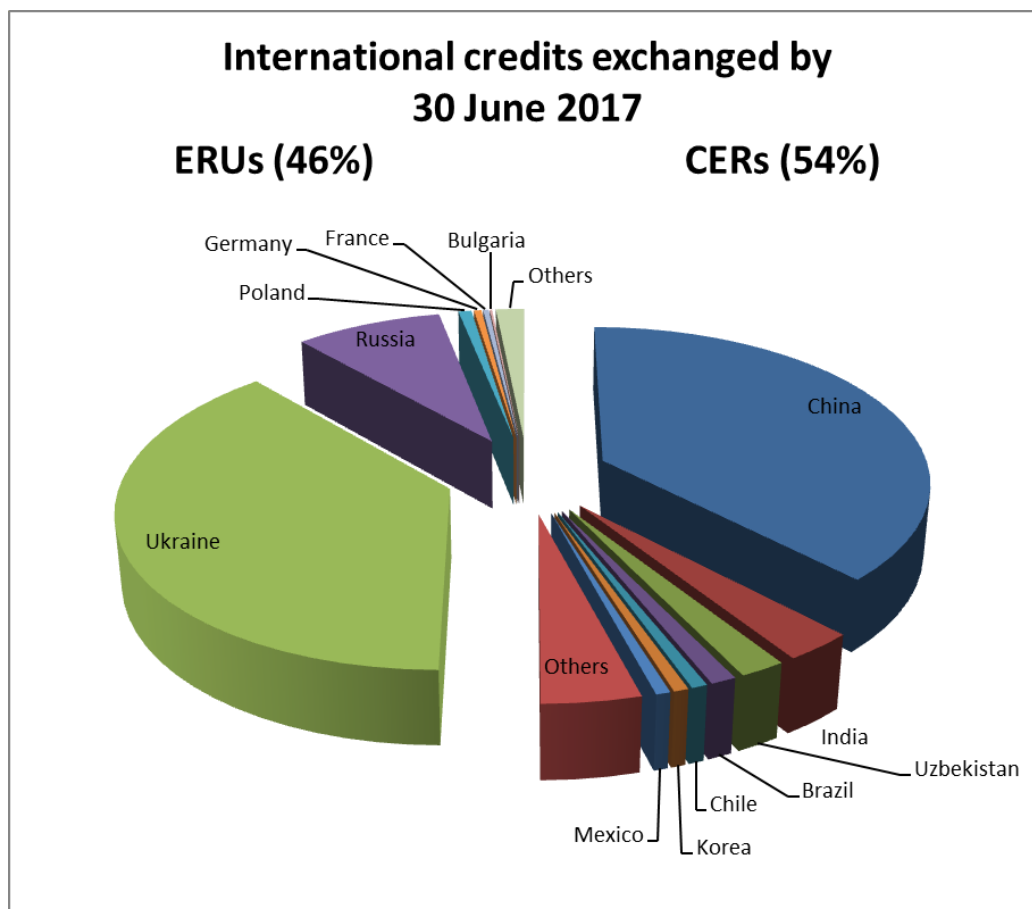
** Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1123/2013 z 8. novembra 2013 o určení práv používať medzinárodné kredity v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, Ú. v. EÚ L 299, 9.11.2013, s. 32.

³⁷ Vrátane objemov z aukčného kalendára na rok 2017.

Hoci presné množstvo práv používať medzinárodné kredity počas fáz 2 a 3 (2008 – 2020) bude čiastočne závisieť od množstva budúcich overených emisií, trhoví analytici odhadujú, že bude predstavovať približne 1,6 miliardy kreditov. K 30. júnu 2017 dosahoval celkový počet použitých alebo vymenených medzinárodných kreditov 1,48 miliardy, čo predstavuje viac ako 90 % odhadu maximálneho povoleného množstva.

Obrázok 3 znázorňuje vymenené medzinárodné kredity. Pre úplný prehľad pozri dodatok 3 k prílohe.

Obrázok 3: Zhrnutie medzinárodných kreditov vymenených do 30. júna 2017

3.2. Dopyt: kvóty stiahnuté z obehu

Na základe informácií z registra Únie sa odhaduje, že objem emisií skleníkových plynov zo zariadení zapojených do systému EU ETS sa v roku 2016 znížil o 2,9 % v porovnaní s rokom 2015. Znamená to klesajúci trend emisií od začiatku fázy 3 systému v roku 2013.

Tabuľka 8: Overené emisie (v mil. ton ekvivalentu CO₂)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Celkové overené emisie	1 904	1 867	1 908	1 814	1 803	1 750
Zmena na rok x – 1	-1,8 %	-2 %	2,2 %	-4,9 %	-0,6 %	-2,9 %
Overené emisie z odvetvia energetiky	1 185	1 181	1 128	1 039	1 031	982
Zmena na rok x – 1		-0,3 %	-4,4 %	-7,9 %	-0,8 %	-4,8 %
Overené emisie z priemyselných zariadení	720	686	780	775	772	768
Zmena na rok x – 1		-4,6 %	13,7 %	-0,7 %	-0,4 %	-0,5 %
Reálna miera rastu HDP v EÚ 28	1,7 %	-0,5 %	0,2 %	1,7 %	2,2 %	1,9 %

Údaje o HDP uvedené na adrese:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115>

(sprístupnená v júli 2017). Overené emisie z leteckej dopravy sa nahlasujú zvlášť v oddiele 4.

Ako je znázornené v tabuľke, spaľovacie činnosti boli hlavným faktorom pri znížení overených emisií.

V roku 2016 sa dobrovoľne zrušilo 63 573 kvót. Celkovo bolo doteraz zaznamenaných 267 933 dobrovoľne zrušených kvót.

3.3. Dosiahnutie rovnováhy medzi ponukou a dopytom

Systém EU ETS na začiatku fázy 3 charakterizovala veľká nerovnováha medzi dopytom a ponukou kvót, z čoho vyplýval prebytok predstavujúci približne 2,1 miliárd kvót v roku 2013. Prebytok sa v roku 2014 mierne znížil, a potom v roku 2015 výrazne poklesol na 1,78 miliárd kvót a v roku 2016 na 1,69 miliárd kvót. To odráža vplyv ďalšieho zníženia ponuky kvót v roku 2016, ktorý je posledným rokom vykonávania opatrenia, ktorým sa odložili aukcie, o 200 miliónov. Keďže emisie sa v roku 2016 znížili o približne 2,9 %, nižší dopyt čiastočne vyvážil vplyv zníženia ponuky v prípade prebytku.

V záujme riešenia štrukturálnej nerovnováhy medzi ponukou kvót a dopytom po kvótach sa v roku 2015 schválilo zriadenie trhovej stabilizačnej rezervy (MSR), aby bola aukčná ponuka emisných kvót flexibilnejšia. Odložené kvóty sa napokon prevedú do rezervy, ktorá začne fungovať v januári 2019.

Kľúčovým pojmom fungovania MSR je celkové množstvo kvót v obehu (TNAC). Kvóty sa pridávajú do rezervy v prípade, keď TNAC presiahne vopred určenú hornú hranicu (833 miliónov kvót), a uvoľnia sa z rezervy, keď ich množstvo klesne pod vopred určenú dolnú hranicu (pod 400 miliónov kvót)*. MSR tak absorbuje alebo uvoľní kvóty, ak sa kvóty v obehu dostanú mimo vopred určeného rozsahu. Do rezervy sa prevedú aj odložené a tzv. nepridelené** kvóty.

* Alebo ak sa prijímajú opatrenia podľa článku 29a smernice o EU ETS.

** Nepridelené kvóty sú kvóty, ktoré neboli pridelené podľa článku 10a ods. 7 smernice o EU ETS, t. j. kvóty zostávajúce v rezerve pre nových účastníkov, a kvóty vyplývajúce z uplatňovania článku 10a ods. 19 a 20, t. j. kvóty určené na bezodplatné pridelovanie zariadeniam, ktoré však zostali nepridelené z dôvodu (čiastočného) ukončenia prevádzky alebo výrazného zníženia kapacity. Pri fakticky „nepridelených“ kvótach vyplývajúcich z uplatňovania príslušného faktora úniku uhlíka v odvetviach nezahnutých do zoznamu odvetví vystavených riziku úniku uhlíka počas súčasného obdobia, ako aj pri všetkých kvótach nepridelených podľa článku 10c smernice o ETS sa nepredpokladá ich zahrnutie do trhovej stabilizačnej rezervy podľa článku 1 ods. 3 rozhodnutia (EÚ) 2015/1814. Tieto kvóty preto nie sú zahrnuté [pozri s. 225 posúdenia vplyvu (SWD(2015) 135 final), ktoré sprevádza návrh na revíziu ETS].

Celkové množstvo kvót v obehu týkajúce sa určenia vstupov a výstupov z MSR sa vypočíta podľa tohto vzorca:

$TNAC = \text{ponuka} - (\text{dopyt}^{38} + \text{kvóty v trhovej stabilizačnej rezerve})$

Ponuka emisných kvót pozostáva z kvót prenesených z fázy 2 systému EU ETS (2008 – 2012), z vydražených kvót, bezodplatne pridelených kvót a kvót v rezerve pre nových účastníkov (NER). Dopyt je daný emisiami zariadení a zrušenými kvótami. Podrobnejšie informácie sa uvádzajú v tabuľke 1 v dodatku 4 k prílohe.

Východiskovým bodom na určenie TNAC je celkové množstvo kvót, ktoré zostali po fáze 2, ktoré neboli odovzdané ani zrušené³⁹. Táto „prenesená celková suma“ vo výške 1 749 540 826 kvót⁴⁰ tak predstavuje presný počet kvót ETS v obehu na začiatku tretieho obdobia obchodovania v systéme EU ETS.

Správa o trhu s uhlíkom umožňuje konsolidáciu číselných údajov týkajúcich sa ponuky a dopytu, ktoré sa uverejňujú v súlade s harmonogramom oznamovacích povinností vyplývajúcich zo smernice o EU ETS a jej vykonávacích ustanovení. Tento harmonogram, príslušné údaje a rozsah sú uvedené v tabuľke 2 v dodatku 4 k prílohe. Obrázok 4 znázorňuje zloženie ponuky a dopytu v roku 2016. Príslušné údaje sa uverejnili aj ako súčasť oznámenia o celkovom počte kvót v obehu (TNAC) na účely MSR⁴¹.

³⁸ Zahŕňa aj zrušené kvóty.

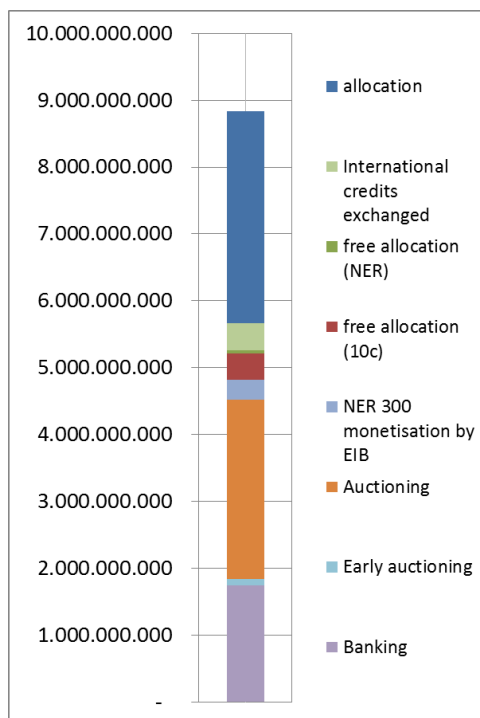
³⁹ Tieto kvóty boli na konci druhého obdobia obchodovania nahradené kvótami fázy 3. K celkovému množstvu kvót v obehu neprispievajú žiadne iné kvóty pochádzajúce z obdobia pred tretím obdobia obchodovania. Prenos emisných kvót je vysvetlený na webovom sídle, pozri: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/registry_en#tab-0-2.

⁴⁰ Tento údaj nezahŕňa skoršie aukcie kvót fázy 3, ktoré prebiehali v roku 2012, ale zohľadňuje využitie medzinárodných kreditov pred začiatkom fázy 3. Celkové množstvo medzinárodných kreditov využitých od roku 2008 je uvedené v oddiele 3.1.3.

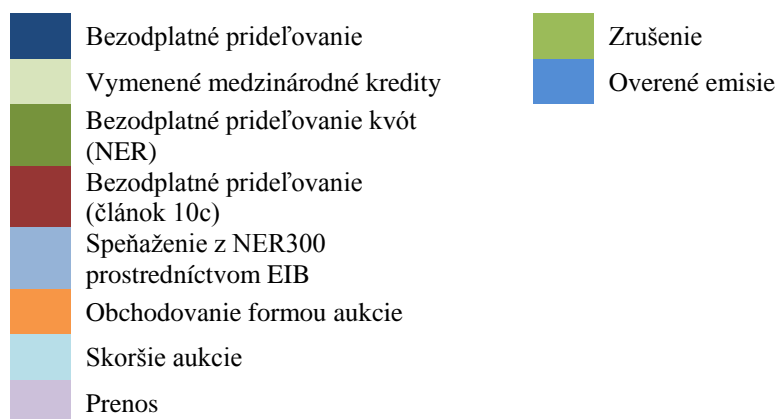
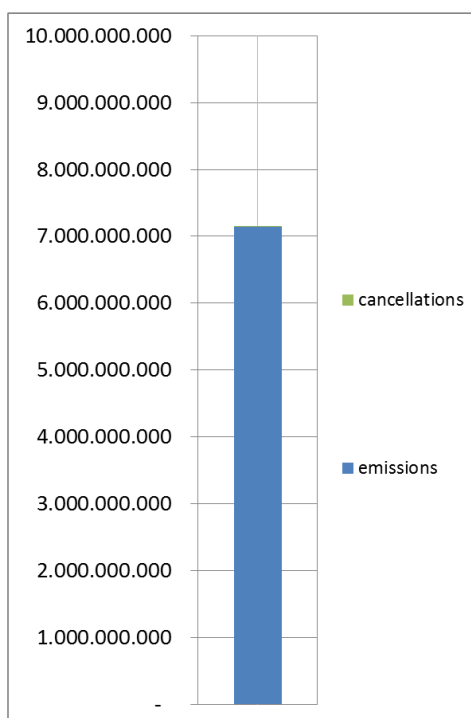
⁴¹ C(2017) 3228 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2017_3228_en.pdf.

Obrázok 4: Zloženie súhrnnej ponuky a dopytu do konca roka 2016

Ponuka (súhrnná, v mil.)

Dopyt (súhrnný, v mil.)

Keď v roku 2019 začne fungovať MSR, Komisia bude každoročne v polovici mája uverejňovať TNAC za predchádzajúci rok. TNAC bolo prvýkrát zverejnené v máji 2017, pričom predstavovalo 1 693 904 897 kvót⁴².

Na obrázku 5⁴³ sa uvádza vývoj súhrnných údajov o ponuke a dopyte v ETS do konca roka 2016. V roku 2013 predstavovala ponuka vyše 2 miliardy kvót, kým dopyt bol nižší, približne 1,9 miliardy kvót. V roku 2014 sa celková ponuka aj dopyt znížili približne na 1,8 miliardy

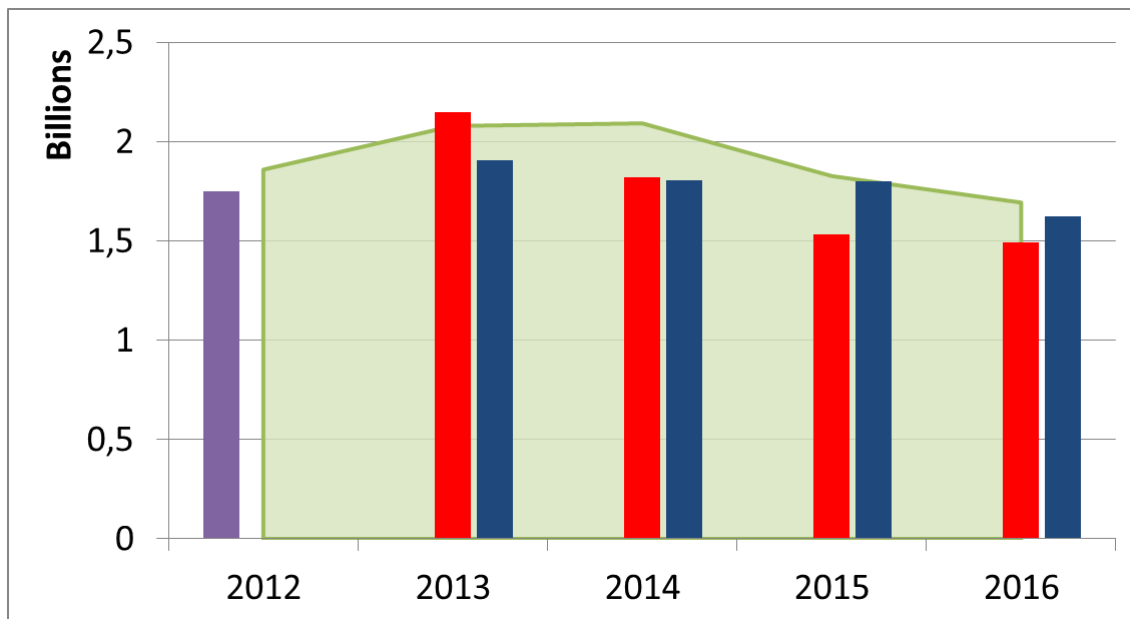
⁴² C(2017) 3228 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2017_3228_en.pdf.

⁴³ Tieto číselné údaje týkajúce sa rokov 2013 až 2016 sa zakladajú na najnovších údajoch vzťahujúcich sa na tieto roky, ako je možné odvodiť z EUTL. To znamená, že môžu obsahovať najnovšie údaje týkajúce sa rokov 2013, 2014, 2015 a 2016.

kvót. V roku 2015 sa ponuka ďalej znížila na 1,5 miliardy kvót, kým dopyt sa znížil len mierne. Zatiaľ čo emisie boli v nasledujúcich rokoch stabilné alebo sa znížili, ponuka kvót sa v dôsledku vykonávania opatrenia, ktorým sa odložili aukcie, vo väčšej miere znížila.

V dôsledku toho prebytok v roku 2013 vzrástol na viac ako 2 miliardy kvót, v roku 2014 zostal stabilný a následne v roku 2015 klesol približne na 1,8 miliardy kvót. V roku 2016 sa emisie znížili oproti roku 2015, ale dopyt bol stále vyšší ako ponuka. TNAC uverejnené v máji 2017 je teda na najnižšej úrovni od začiatku súčasného obdobia obchodovania.

Obrázok 5: Vývoj ponuky a dopytu v rokoch 2013 – 2016

	dopyt
	ponuka
	prenesená celková suma fázy 2
	prebytok

4. LETECKÁ DOPRAVA

Odvetvie leteckej dopravy je od roku 2012 súčasťou systému EU ETS. Pôvodné právne predpisy sa vzťahovali na všetky lety do a z Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP). EÚ sa však rozhodla obmedziť záväzky na roky 2012 – 2016 na lety v rámci EHP, a to s cieľom podporiť vytvorenie globálneho opatrenia organizácie ICAO na zníženie emisií z leteckej dopravy.

Zhromaždenie organizácie ICAO sa v októbri 2016 dohodlo na uznesení o systéme kompenzácie a znižovania emisií CO₂ pre medzinárodné letectvo (CORSIA), ktoré má začať platiť v roku 2021. CORSIA sa považuje za systém kompenzácie emisií CO₂, ktorého cieľom je stabilizovať emisie z medzinárodnej leteckej dopravy na cieľovú úroveň roka 2020.

Členské štáty EÚ vyjadrili⁴⁴ svoj zámer od začiatku sa zapojiť do globálnej schémy ICAO⁴⁵ za predpokladu, že sa splnia určité podmienky. Kým sa nezačne uplatňovať globálne opatrenie, Komisia navrhla pokračovať⁴⁶ v tom istom prístupe v rámci systému EU ETS pre leteckú dopravu po roku 2016, a to v záujme zachovania geografického rozsahu v rámci EHP. V návrhu sa zachovávajú aj rovnaké výnimky a rovnaký prístup k pridelovaniu pre letecké spoločnosti, na ktoré sa od roku 2021 takisto bude vzťahovať koeficient lineárneho zníženia, a počíta sa v ňom s novým preskúmaním na zváženie spôsobov zavedenia systému CORSIA do právnych predpisov EÚ prostredníctvom revízie smernice o EU ETS. Politická dohoda o tomto návrhu bola dosiahnutá v októbri 2017.

Pokiaľ ide o vývoj v oblasti emisií z leteckej dopravy v rámci systému EU ETS, v roku 2016 sa overené emisie naďalej zvyšovali a predstavovali 61 miliónov ton CO₂, čo je nárast o 7,9 % v porovnaní s rokom 2015.

Bezodplatné pridelovanie predstavovalo niečo vyše 32,0 milióna kvót v roku 2016⁴⁷. Množstvo kvót vydražených od januára do decembra 2016 bolo približne 6,0 milióna.

V roku 2017 sa až do prijatia legislatívneho návrhu týkajúceho sa systému EU ETS pre leteckú dopravu vydávali kvóty v súlade s rozsahom pôsobnosti v rámci EHP. Upravené bezodplatné pridelovanie predstavovalo niečo vyše 32,0 milióna kvót v roku 2017⁴⁸. Okrem toho sa takmer 1,1 milióna bezodplatných kvót pridelilo z osobitnej rezervy pre nových účastníkov a rýchlo rastúcich prevádzkovateľov. Toto je prvé zo štyroch ročných vydaní, ktoré zodpovedá obdobiu rokov 2013 – 2020. Počet kvót, ktoré sa majú vydražiť počas roku 2017 bude úmerný celkovému počtu vydaných kvót. V tabuľke 9 je uvedený súhrn overených

⁴⁴ https://ec.europa.eu/transport/modes/air/news/2016-09-09-bratislava-declaration_en

⁴⁵ Uznesenie zhromaždenia organizácie ICAO o systéme CORSIA sa nachádza na: https://www.icao.int/Meetings/a39/Documents/Resolutions/a39_res_prov_en.pdf

⁴⁶ COM(2017)054 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=COM:2017:0054:FIN>.

⁴⁷ Údaje z júna 2017.

⁴⁸ Údaje z júna 2017.

emisii, bezodplatného pridelovania a objemov aukcií pre odvetvie leteckej dopravy od začiatku fázy 3 systému EU ETS.

Tabuľka 9: Overené emisie a pridelenie pre odvetvie leteckej dopravy

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Overené emisie (v mil. ton ekvivalentu CO₂)	53 495 902	54 822 754	57 085 143	61 124 583	
Zmena overených emisií na rok x – 1		1 326 852	2 262 389	4 039 440	
Bezodplatné pridelovanie (EÚ 28 + štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP)	32 455 312	32 403 025	32 152 526	32 036 975	32 018 239
Bezodplatné pridelovanie z osobitnej rezervy pre nových účastníkov a rýchlo rastúcich prevádzkovateľov	0	0	0	0	1 085 080
Objemy vydražených kvót	0	9 278 000	16 390 500	5 997 500	4 730 500 ⁴⁹

Objemy kvót pre leteckú dopravu vydražených počas obdobia rokov 2013 – 2015 odzrkadľujú rozhodnutie spoluzákonodarcu o odložení účinnosti⁵⁰ a o obmedzení záväzkov v oblasti klímy iba na lety v rámci EHP, a to s cieľom podporiť rozvoj globálneho opatrenia organizácie ICAO. Kontrola súladu pre odvetvie leteckej dopravy sa odložilo a v rokoch 2012 a 2013 sa nedražili žiadne kvóty pre leteckú dopravu. Objemy na rok 2012 sa tak dražili v roku 2014, pričom kontrola súladu sa pre emisie z leteckej dopravy z rokov 2013 a 2014 uskutočnila v roku 2015.

⁴⁹ Informácie z augusta 2017, https://ec.europa.eu/clima/news/2017-auction-calendars-aviation-allowances-published_en.

⁵⁰ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 377/2013/EÚ z 24. apríla 2013 o dočasnej výnimke zo smernice 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve Text s významom pre EHP, Ú. v. EÚ L 113, 25.4.2013, s. 1.

5. DOHLAD NAD TRHOM

Značná časť denných transakcií s emisnými kvótami sa uskutočňuje v podobe derivátov (futures, forwardy, opcie, swapy), ktoré už podliehajú regulácii finančných trhov EÚ. Túto reguláciu nahrádza nová smernica o trhoch s finančnými nástrojmi (balík MiFID2*), ktorá začne platiť od januára 2018.

V zmysle tejto novej smernice budú aj emisné kvóty klasifikované ako finančné nástroje. To znamená, že pravidlá uplatniteľné na tradičné finančné trhy (trhy zahŕňajúce obchodovanie s derivátmi uhlíka na popredných platformách alebo mimoburzové trhy) sa budú vzťahovať aj na spotový segment sekundárneho trhu s uhlíkom, čím sa emisné kvóty dostanú do rovnocenného postavenia s trhom derivátov z hľadiska transparentnosti, ochrany a integrity investorov.

Okrem toho sa začnú uplatňovať aj iné časti právnej úpravy finančných trhov, a to na základe krížových odkazov na vymedzenia pojmov finančných nástrojov podľa balíka MiFID2. Ide najmä o nariadenie o zneužívaní trhu (MAR)**, ktoré sa bude vzťahovať na transakcie a konania týkajúce sa emisných kvót na primárnych aj sekundárnych trhoch. Podobne aj krížový odkaz na balík MiFID2 v smernici o boji proti praniu špinavých peňazí*** prinesie povinné uplatňovanie hĺbkových kontrol klientov zo strany obchodníkov s uhlíkom s licenciou podľa smernice MiFID v súvislosti s ich klientmi na sekundárnom spotovom trhu s emisnými kvótami. ****

* Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ.

** Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 zo 16. apríla 2014 o zneužívaní trhu (nariadenie o zneužívaní trhu) a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES a smerníc Komisie 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES.

*** Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES.

**** Hĺbkové kontroly sú už povinné na primárnom trhu a na sekundárnom trhu s derivátmi z emisných kvót.

V predpisoch MiFID 2 a MAR, ktoré boli prijaté v roku 2014, sa predpokladajú určité prispôsobenia všeobecného režimu pre špecifiká trhu s uhlíkom (pozri Správu o trhu s uhlíkom z roku 2015).

V rokoch 2016 a 2017 sa prijalo niekoľko opatrení, ktorými sa upravujú podrobné aspekty ustanovení MiFID2⁵¹ a MAR⁵².

⁵¹ https://ec.europa.eu/info/law/markets-financial-instruments-mifid-ii-directive-2014-65-eu/amending-and-supplementary-acts/implementing-and-delegated-acts_en

⁵² https://ec.europa.eu/info/law/market-abuse-regulation-eu-no-596-2014/amending-and-supplementary-acts/implementing-and-delegated-acts_en

5.1. Právny charakter emisných kvót a ich fiškálne spracovanie

Právne a fiškálne spracovanie emisných kvót sa v jednotlivých krajinách líši, keďže tieto dva aspekty nie sú v smernici o ETS definované. Krajiny majú namiesto toho povinnosť každoročne podávať správy o svojich vnútroštátnych režimoch týkajúcich sa právnej povahy a fiškálneho spracovania kvót ako súčasť ich správ podľa článku 21. Aj napriek chýbajúcej harmonizácii sa však v poslednom desaťročí vytvoril vyzretý a veľmi likvidný trh. Súčasný regulačný rámec poskytuje potrebný právny základ pre transparentný a likvidný trh s uhlíkom, pričom zabezpečuje stabilitu a integritu tohto trhu.

Vnútroštátne spracovanie kvót sa líši, od finančných nástrojov a nehmotných aktív až po vlastnícke práva a komodity. Podľa predložených správ podľa článku 21 v roku 2017, najmenej štyri zúčastnené krajiny vykonali alebo navrhli zmeny vo vnútroštátnych právnych predpisoch, najmä zmeny týkajúce sa vykonávania MiDIF2.

Pokiaľ ide o fiškálne spracovanie kvót, iba tri krajiny oznámili, že na vydávanie emisných kvót sa vzťahuje daň z pridanej hodnoty (DPH). Naopak, DPH je splatná z transakcie týkajúcej sa emisných kvót na sekundárnom trhu vo väčšine zúčastnených krajín (okrem CY, EE, IS, LI). Väčšina krajín informovala o uplatňovaní mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti⁵³ pri vnútroštátnych transakciách týkajúcich sa emisných kvót. Emisné kvóty pre spoločnosti môžu byť ďalej zdanené (napr. uplatnením dane právnických osôb alebo dane z príjmov právnických osôb). Pätnásť krajín oznámilo, že neexistuje takéto zdanenie.

Ako sa uvádza v predchádzajúcej správe o trhu s uhlíkom, Komisia v súčasnosti vykonáva štúdiu o právnej povahe kvót EU ETS.

V nedávnom prejudiciálnom rozhodnutí⁵⁴ z 8. marca 2017 Súdny dvor nevymedzil povahu kvót (pozri dodatok 5 k prílohe).

⁵³ Mechanizmom prenesenia daňovej povinnosti sa zodpovednosť za platbu DPH z transakcie presunie z predávajúceho na kupujúceho, ktorý nadobúda tovar alebo službu, čo predstavuje účinnú ochranu proti podvodom v oblasti DPH.

⁵⁴ Rozsudok Súdneho dvora z 8. marca 2017 vo veci C-321/15, ArcelorMittal Rodange et Schifflange SA/État du Grand-duché de Luxembourg, EU:C:2017:179.

6. MONITOROVANIE, NAHLASOVANIE A OVEROVANIE EMISÍÍ

Na to, aby systém EU ETS fungoval efektívne, musí byť monitorovanie, nahlasovanie a overovanie (MRV) emisií skleníkových plynov spoľahlivé, transparentné, konzistentné a presné. Dopĺňa ho spoľahlivý systém akreditácie, ktorým sa zabezpečuje primeraná kvalita overovateľov z tretej strany. Požiadavky na monitorovanie, nahlasovanie a overovanie sú harmonizované v nariadení o monitorovaní a nahlasovaní (MRR) a nariadení o akreditácii a overovaní (AVR).

Monitorovací systém v EU ETS je navrhnutý ako „modulový“ prístup, ktorý prevádzkovateľom umožňuje vysokú mieru flexibility s cieľom zabezpečiť nákladovú efektívnosť a zároveň dosiahnuť vysokú spoľahlivosť monitorovaných údajov o emisiách. Na tento účel sa povoľuje niekoľko metód monitorovania („metodika založená na výpočtoch“ alebo „metodika založená na meraniach“, výnimočne aj „rezervná metodika“). Pre rôzne časti zariadenia možno metódy kombinovať. Pre prevádzkovateľov lietadiel sú uskutočniteľné sú len metodiky založené na výpočtoch, pričom základným parametrom, ktorý treba určiť pri letoch zaradených do systému EU ETS, je spotreba paliva. Požiadavka, aby zariadenia a prevádzkovatelia lietadiel mali plán monitorovania schválený príslušným orgánom na základe nariadenia o monitorovaní a nahlasovaní, zabraňuje svojvoľnému výberu monitorovacích metód a časových obmien.

V nariadení AVR pre fázu 3 a ďalšie obdobie bol zavedený celoeurópsky harmonizovaný prístup k akreditácii overovateľov. Overovatelia, ktorí sú právnickou osobou alebo právnickým subjektom, musia byť akreditovaní vnútroštátnym akreditačným orgánom, aby mohli vykonávať overovanie dodržiavania nariadenia AVR. Nový jednotný akreditačný systém poskytuje výhodu, že overovateľom umožňuje pôsobiť so vzájomným uznávaním vo všetkých zúčastnených krajinách, čím sa v plnom rozsahu využívajú výhody vnútorného trhu a pomáha sa zabezpečiť celková dostatočná dostupnosť.

6.1 Celkový vývoj

Komisia sa aj naďalej usiluje o zlepšovanie v oblasti usmernení a vzorov, ktoré sprístupňuje s cieľom uľahčiť jednotné vykonávanie požiadaviek uvedených v nariadení MRR⁵⁵ a nariadení AVR⁵⁶. V tejto súvislosti boli vypracované nové usmernenia o inšpekcii systému EU ETS s cieľom pomôcť koordinovať reakciu krajín na odporúčanie Európskeho dvora audítorov týkajúce sa zavedenia jednotnejších a efektívnejších vykonávacích kontrolných rámcov EU ETS vrátane inšpekcii.

Komisia okrem toho naďalej podporuje zlepšenia vo vykonávaní MRVA v rámci systému EU ETS zo strany krajín. V príslušných prípadoch sa usmernenia objasnili a zorganizovali sa

⁵⁵ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 601/2012 z 21. júna 2012 o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, Ú. v. EÚ L 181, 12.7.2012, s. 30.

⁵⁶ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 600/2012 z 21. júna 2012 o overovaní správ o emisiách, správ o tonokilometroch a akreditácii overovateľov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, Ú. v. EÚ L 181, 12.7.2012, s. 1.

školenia zamerané na riešenie niektorých hlavných otázok identifikovaných v akčných plánoch vypracovaných s cieľom pomôcť každej krajine⁵⁷.

Uznáva sa, že sa zlepšila efektívnosť systému zabezpečenia súladu, lebo krajiny majú na základe nariadenia MRR možnosť uložiť povinnosť elektronického nahlasovania. Väčšina zúčastnených krajín nahlasuje používanie vzorov alebo systémov na základe minimálnych požiadaviek stanovených Komisiou. Štrnásť členských štátov nahlásilo, že v roku 2017 využívajú na výkazy v systéme EU ETS určitú formu automatizovaného informačného systému (v porovnaní s 13 v roku 2016 a 10 v roku 2015).

Ako sa uvádza v predchádzajúcej správe o trhu s uhlíkom, Komisia v máji 2016 spustila systém DECLARE na monitorovanie, nahlasovanie, overovanie a akreditáciu v rámci ETS – internetový systém vyvinutý na podporu záväzkov súvisiacich s plánmi monitorovania v rámci EU ETS, výročnými správami o emisiách, správami o overení a správami o zlepšení v členských štátoch.

6.2 Použité monitorovanie

V správach podľa článku 21, ktoré sa predložili v roku 2017, sa vo väčšine zariadení používa metodika založená na výpočtoch⁵⁸. Len 150 zariadení (menej ako 1,5 %) v 23 krajinách nahlásilo používanie systémov kontinuálneho merania emisií, najčastejšie v Nemecku a Českej republike. V porovnaní s minulým rokom pribudla jedna krajina, ale celkovo je o jedno zariadenie menej.

Len 11 krajín oznámilo použitie rezervnej metodiky v 36 zariadeniach, pričom išlo o približne 5,1 milióna ton CO_{2e} (v porovnaní so 6,6 milióna ton CO_{2e} v predchádzajúcom roku). Holandsko uvádza zníženie počtu zariadení, pri ktorých sa uplatňuje rezervná metodika (9 v porovnaní s 12 v minulom roku) a zníženie dotknutých emisií na polovicu. Dve zariadenia (jedno v UK a jedno v NL) sú zodpovedné za viac ako polovicu celkových emisií hlásených v súvislosti s rezervnou metodikou.

Minimálnu štandardnú úroveň⁵⁹ podľa nariadenia MRR spĺňa veľká väčšina zariadení. Len 105 zariadení kategórie C (v porovnaní so 113 zariadeniami v minulom roku a 118 zariadeniami rok pred tým), teda 13 % (v porovnaní so 14 % v minulom roku) sa podľa správy odchyľilo prinajmenšom pri jednom parametri od povinnosti uplatňovať najvyššie úrovne pre väčšie zdrojové prúdy. Tieto odchýlky sú povolené len vtedy, ak prevádzkovateľ preukáže, že najvyššia úroveň je technicky nerealizovateľná alebo by viedla k neprimeraným

⁵⁷ Tieto akčné plány sú špecifické pre každý členský štát. Príkladom spoločne identifikovanej otázky by však bola správna klasifikácia ohlásených skreslených údajov, nehody a nesúladu v správach o overení. Vzory podľa MRR a AVR a usmerňovacie dokumenty sa nachádzajú na: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring_en#tab-0-1.

⁵⁸ Hlavným dôvodom je, že metodika založená na meraniach zahŕňa nasadenie významných zdrojov a know-how na nepretržité meranie koncentrácie príslušných skleníkových plynov, ktoré mnohí menší prevádzkovatelia nemajú.

⁵⁹ V nariadení Komisie (EÚ) č. 601/2012 sa požaduje, aby všetci prevádzkovatelia spĺňali určité minimálne úrovne, pričom väčšie zdroje emisií musia spĺňať vyššie úrovne (t. j. zahŕňajúce spoľahlivejšiu kvalitu údajov), pričom v záujme nákladovej efektívnosti pre menšie zdroje platia menej prísne požiadavky.

nákladom. Ak tieto podmienky už neplatia, prevádzkovateľ musí zodpovedajúcim spôsobom zlepšiť svoje monitorovacie systémy. V období nahlasovania roku 2013 podľa správy nejakým spôsobom nespĺňalo najvyššie úrovne 137 zariadení kategórie C (16 % z celkového počtu). Z toho dôvodu možno v každom roku fázy 3 systému EU ETS pozorovať sústavné zlepšovanie v dodržiavaní najvyššej úrovne súladu, pokiaľ ide o zariadenia kategórie C.

Podobne zo správ od 22 zúčastnených krajín (rovnako ako v predchádzajúcich dvoch rokoch) vyplynulo, že celkovo 22 % zariadení kategórie B je povolených s určitou formou odchýlky od štandardných požiadaviek nariadenia MRR, v porovnaní s 26 % v predchádzajúcom roku a 28 % v roku pred tým, čo opäť preukazuje sústavné zlepšovanie v dodržiavaní najvyššej úrovne súladu.

6.3 Akreditované overovanie

Celkový počet overovateľov nie je nahlasovaný v správach podľa článku 21, ale primeraný odhad vyplývajúci z počtu overovateľov akreditovaných na spaľovanie (primárny rozsah pôsobnosti akreditácie) je, že pokiaľ ide celkovo o overenia v roku 2016, bolo akreditovaných najmenej 130 rôznych overovateľov. Zo správ podľa článku 21 predložených v roku 2017 vyplýva, že bolo akreditovaných 47 individuálnych overovateľov na rok 2016 v oblasti leteckej dopravy. Európska spolupráca pre akreditáciu (EA) poskytuje ústredné prepojenie na príslušné vnútroštátne akreditačné orgány (NAB) a ich zoznamy akreditovaných overovateľov systému EU ETS⁶⁰.

Vzájomné uznávanie overovateľov medzi zúčastnenými krajinami funguje úspešne – väčšina krajín (29, s výnimkou FR a LV) oznámila, že na ich území pôsobí aspoň jeden zahraničný overovateľ.

Zistilo sa, že overovatelia vykazujú vysoký súlad s nariadením AVR. Len Poľsko ohlásilo pozastavenie a Švédsko zrušenie akreditácie v roku 2016 (v každom prípade ide o jedného overovateľa). Pre porovnaní, v roku 2015 sa nenahlásilo žiadne pozastavenie alebo zrušenie, a v roku 2014 sa nahlásilo jedno pozastavenie a jedno zrušenie. Len Poľsko nahlásilo zúženie rozsahu akreditácie jedného overovateľa v roku 2016 v porovnaní so štyrmi krajinami, ktoré nahlásili takéto zúženia pre päť overovateľov v roku 2015 a s tromi krajinami pre šesť overovateľov v roku 2014.

Menej krajín nahlásilo sťažnosti na overovateľov prijaté v tomto roku (osem v porovnaní s deviatimi v minulom roku). Celkový počet sťažností je okrem toho o 17 % nižší. Z prijatých sťažností sa vyriešilo 96 % (rovnako ako minulý rok). Deväť krajín oznámilo nehody týkajúce sa overovateľa v súvislosti s procesom výmeny informácií medzi vnútroštátnymi akreditačnými orgánmi a príslušnými orgánmi (v porovnaní s jedenástimi v minulom roku).

⁶⁰ Zoznam prístupových bodov k akreditovaným overovateľom vnútroštátnych akreditačných orgánov EU ETS: <http://www.european-accreditation.org/information/national-accreditation-bodies-having-been-successfully-peer-evaluated-by-ea>.

7. PREHĽAD ADMINISTRATÍVNYCH OPATRENÍ

Krajiny zapojené do systému EU ETS používajú rôzne prístupy týkajúce sa príslušných orgánov zodpovedných za jeho vykonávanie. V niektorých krajinách sú zapojené viaceré miestne orgány, kým v iných je prístup oveľa centralizovanejší. Správy podľa článku 21 poskytujú dobrý prehľad organizačnej štruktúry v jednotlivých zúčastnených krajinách.

V administratívnych opatreniach zúčastnených krajín neboli pozorované žiadne významné zmeny od posledného obdobia nahlasovania. Podľa predložených správ podľa článku 21 v roku 2017 bolo do vykonávania systému EU ETS zapojených v priemere 5 príslušných orgánov na krajinu⁶¹. Pokiaľ ide o koordináciu medzi orgánmi, nahlásili sa rôzne nástroje a metódy, napríklad okrem iného legislatívne nástroje na centrálné riadenie plánov monitorovania alebo správ o emisiách (v 12 krajinách), poskytovanie záväzných pokynov a usmernení zo strany príslušných ústredných orgánov pre miestne orgány (v 10 krajinách), pravidelné pracovné skupiny alebo stretnutia medzi orgánmi (v 15 krajinách) a používanie spoločnej IT platformy (v 13 krajinách). Sedem krajín (CY, EE, HU, IT, IS, LI, LU) neuviedlo uplatňovanie žiadneho z vyššie uvedených nástrojov.

Pokiaľ ide o administratívne poplatky účtované v súvislosti s povoľovaním a schvaľovaním plánov monitorovania, 14 krajín v roku 2017 oznámilo, že prevádzkovateľom zariadení neúčtuje žiadne poplatky (CY, DE, EE, FR, GR, IE, LI, LT, LU, LV, MT, NL, SE, SK), v porovnaní so 16 krajinami v minulom roku. Prevádzkovatelia lietadiel neplatia poplatky v 15 krajinách (BE, CY, CZ, DE, EE, ES, GR, LI, LT, LU, LV, MT, NL, SE, SK), v porovnaní so 16 krajinami v predchádzajúcom roku. Poplatky sa značne líšia v závislosti od krajiny a konkrétnej služby. Napríklad poplatky za povolenie a schválenie plánu monitorovania pre zariadenia sa pohybujú od 5 EUR do 7 621 EUR a v súvislosti s leteckou dopravou sa poplatky za schválenie plánu monitorovania pohybujú od 5 EUR do 2 400 EUR.

Celkovo sú systémy zúčastnených krajín vo všeobecnosti efektívne, keď sú zosúladené s administratívnym usporiadaním danej krajiny. Komunikácia medzi miestnymi orgánmi a výmena osvedčených postupov medzi príslušnými orgánmi, a to aj prostredníctvom činností fóra súladu so systémom EU ETS by sa mala aj naďalej posilňovať a podporovať. V tejto súvislosti sa v roku 2016 uskutočnil 7. ročník konferencie súladu s EU ETS⁶², ako aj dve samostatné školenia súvisiace s fórom súladu. Táto výročná konferencia pomáha zabezpečiť čo najširšiu informovanosť o aktivitách fóra súladu, najmä pokiaľ ide o jeho päť pracovných skupín pre monitorovanie a nahlasovanie, overovanie a akreditáciu, leteckú dopravu, elektronické nahlasovanie a zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého.

⁶¹ V niektorých prípadoch môžu krajiny nahlasovať ako jeden príslušný orgán viacero regionálnych/miestnych orgánov.

⁶² Zápisy z rokovaní konferencie sa nachádzajú na: https://ec.europa.eu/clima/events/articles/0114_en.

8. SÚLAD A VYKONÁVANIE

V smernici o EU ETS sa stanovuje peňažná sankcia vo forme sankcie za nadmerné emisie vo výške 100 EUR (s indexáciou) za každú tonu emitovaného CO₂, pre ktorú nebola v riadnom čase odovzdaná kvóta. Ďalšie sankcie, ktoré sa vzťahujú na porušenia vykonávania EU ETS, stanovuje podľa vnútroštátnych ustanovení dotknutá krajina.

Systém EU ETS vykazuje veľmi vysokú mieru súladu: každý rok sa na približne 99 % emisií vzťahuje požadovaný počet kvót načas. Rok 2016 nebol výnimkou. Menej ako 1 % zariadení, ktoré ohlásili svoje emisie za rok 2016, neodovzdalo kvóty zodpovedajúce všetkým ich emisiám v lehote do 30. apríla 2017. Tieto zariadenia boli zvyčajne malé a boli zodpovedné za približne 0,4 % emisií v systéme EU ETS. Miera súladu bola veľmi vysoká aj v odvetví leteckej dopravy: vyhoveli prevádzkovatelia lietadiel zodpovední za viac než 99 % emisií z leteckej dopravy v systéme EU ETS.

Príslušné orgány naďalej vykonávajú rôzne kontroly zhody týkajúce sa ročných správ o emisiách. Podľa predložených správ podľa článku 21 v roku 2017 všetky zúčastnené krajiny kontrolujú ročné správy o emisiách z hľadiska úplnosti (100 % správ okrem FR 77 %, SE 3 % a UK 62 %). V správach sa ďalej uvádza, že krajiny v priemere kontrolujú viac ako 75 % správ z hľadiska konzistentnosti s plánmi monitorovania (všetky krajiny) a približne 75 % z hľadiska údajov o pridelení kvót (všetky krajiny okrem FI, MT a NO). Dvadsaťpäť krajín uviedlo, že vykonávajú aj krížové kontroly s inými údajmi. Len tri krajiny (LV, SI, SK) uvádzajú vynechanie podrobnej kontroly správ o emisiách zo strany príslušných orgánov.

Zo správ podľa článku 21 predložených v roku 2017 vyplýva, že príslušné orgány v 16 krajinách (BE, BG, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IT, LU, NL, NO, PL, SE, SK, UK) vykonali konzervatívne odhady týkajúce sa chýbajúcich údajov v prípade 125 zariadení v roku 2016. 68 z nich však bolo hlásených Spojeným kráľovstvom v súvislosti s emisiami v rokoch pred rokom 2016, a to na základe oznámení prevádzkovateľa o novo objavených historických chybách. Ak sa pri celkových údajoch za rok 2016 neberú do úvahy údaje Spojeného kráľovstva, konzervatívne odhady ohlásilo 15 krajín pre 57 zariadení (približne 0,5 % z celkového počtu zariadení), v porovnaní so 45 zariadeniami (0,4 %) v roku 2015 a 37 (0,3 %) v roku 2014. Uvádzané množstvo dotknutých emisií v roku 2016 bolo 1,9 milióna ton CO₂ (v porovnaní s 8,3 milióna ton v minulom roku a 9,1 milióna ton rok pred tým), čo je približne 0,1 % celkových emisií (v porovnaní s takmer 0,5 % v predchádzajúcich dvoch rokoch). Najčastejšími dôvodmi pre konzervatívne odhady boli nepredloženie správy o emisiách do 31. marca alebo predloženie správ o emisiách, ktoré neboli plne v súlade s požiadavkami nariadení MRR/AVR.

Konzervatívne odhady týkajúce sa chýbajúcich údajov pre leteckú dopravu boli nahlásené len štyrmi krajinami a týkali sa 18 prevádzkovateľov lietadiel (približne 3,5 % z celkového počtu), z ktorých všetci boli malými zdrojmi emisií (celkovo menej ako 0,2 % emisií z leteckej dopravy). To je porovnateľné so 103 prevádzkovateľmi lietadiel (takmer 20 %), ktorých v minulom roku nahlásilo osem krajín.

Kontroly príslušných orgánov sú aj naďalej dôležité na to, aby dopĺňali prácu overovateľa. V roku 2016 všetky zúčastnené krajiny potvrdili, že v prípade zariadení vykonávajú ďalšie kontroly. Väčšina krajín uviedla podobný prístup, pokiaľ ide o prevádzkovateľov lietadiel (okrem HU, LV a SI). Len 17 krajín však uviedlo, že v roku 2016 vykonávali inšpekcie na mieste v prípade zariadení (AT⁶³, CY, CZ, DE, ES, FI, FR, GR, HR, HU, IE, IS, LT, LV, NL, NO, UK).

V roku 2016 bolo uplatnenie sankcie za nadmerné emisie hlásené len v prípade 14 zariadení v štyroch krajinách (BG 1, PL 1, RO 6 a UK 6). V odvetví leteckej dopravy boli sankcie za nadmerné emisie hlásené u 48 prevádzkovateľov lietadiel (BE 1, DE 4, ES 4 a UK 39).

10 krajín potvrdilo vydanie sankcií (okrem sankcií za nadmerné emisie) v období nahlasovania roku 2016. Nenahlásili sa žiadne prípady trestu odňatia slobody, ale zaznamenali sa pokuty alebo formálne upozornenia pre 56 zariadení a 8 prevádzkovateľov lietadiel v celkovej finančnej hodnote 1 573 389 EUR. Z toho bola približne jedna šestina pripísaná príslušným orgánom a odborovým združeniam, ktoré odhalili 19 zariadení, o ktorých sa zistilo, že fungovali v Spojenom kráľovstve bez povolenia. Títo prevádzkovatelia už majú povolenie a tvoria väčšinu zvýšeného počtu zariadení hlásených Spojeným kráľovstvom.

Najčastejšie hlásenými porušeniami v roku 2016 boli fungovanie bez povolenia (21 prípadov), nenahlásenie zmeny kapacity (14 prípadov), nedodržanie stanovenej lehoty na predloženie overených ročných správ o emisiách (9 prípadov), nedodržiavanie podmienok povolenia (6 prípadov) a neuskutočnenie riadne schváleného plánu monitorovania (5 prípadov). Ďalšie prípady sa týkali nesúladu výročnej správy o emisiách s požiadavkami MRR, neodovzdania dostatočného množstva kvót do 30. apríla a nepredloženie správ o zlepšení.

⁶³ Ako súčasť inšpekcií v rámci smernice o priemyselných emisiách (IED).

9. ZÁVERY A VÝHLAD

V roku 2016 bol systém EU ETS aj naďalej hlavným nástrojom EÚ na nákladovo efektívny boj proti zmene klímy. Systém EU ETS priniesol zníženie emisií zo zapojených zariadení o 2,9 % , čo predstavuje klesajúci trend emisií od začiatku fázy 3 v roku 2013, pričom prebytok kvót na trhu s uhlíkom klesol na najnižšiu úroveň od začiatku súčasného obchodného obdobia. V tejto súvislosti prvé zverejnenie ukazovateľa prebytku trhovej stabilizačnej rezervy v máji 2017 pripravuje pôdu pre začatie fungovania trhovej stabilizačnej rezervy v roku 2019, čo je štrukturálne riešenie systému EU ETS na stabilizáciu európskeho trhu s uhlíkom v polovici trvania.

Dôležitý pokrok sa dosiahol aj v oblasti leteckej dopravy. V nadväznosti na uznesenie organizácie ICAO z roku 2016 o obmedzení celosvetových emisií z leteckej dopravy Komisia podnikla kroky smerom k pokračovaniu súčasných opatrení v oblasti leteckej dopravy vzhľadom na nadobudnutie účinnosti globálneho systému a plánovanie jeho rýchleho vykonávania.

V štvrtom roku fázy 3 sa navyše ukázalo, že architektúra systému EU ETS je aj naďalej spoľahlivá. Miera súladu je stále veľmi vysoká ako pre stacionárne zariadenia, tak aj pre prevádzkovateľov leteckej dopravy a administratívna organizácia v zúčastnených krajinách sa ukázala ako účinná.

V poradí 1000. aukcia v máji 2017 predstavovala symbolický medzník pre plynulé fungovaní infraštruktúry, ktorá kvóty uvádza na trh.

Po viac ako 2 rokoch rokovaní o návrhu na reformu systému EU ETS na jeho štvrté obdobie obchodovania sa v novembri 2017 dosiahla prelomová dohoda, ktorou sa dokazuje, že Európska únia premieňa záväzok z Paríža na konkrétne opatrenia. Revidovaný a značne posilnený systém EU ETS bude významnou súčasťou prínosu EÚ k vykonávaniu Parížskej dohody na ceste ku globálnemu prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo.

Komisia bude naďalej monitorovať európsky trh s uhlíkom a koncom roku 2018 predloží ďalšiu správu.

PRÍLOHA

Dodatok 1

Tabuľka 1: Počet bezodplatných kvót požadovaných na modernizáciu odvetvia elektrickej energie

	Počet bezodplatných kvót požadovaných členským štátom podľa článku 10c			
ČŠ	2013	2014	2015	2016
BG	11 009 416	9 779 243	8 259 680	6 593 238
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420
CZ	25 285 353	22 383 398	20 623 005	15 831 329
EE	5 135 166	4 401 568	3 667 975	2 934 380
HU	7 047 255 ⁶⁴	neuvádza sa	neuvádza sa	neuvádza sa
LT	322 449	297 113	269 475	237 230
PL	65 992 703	52 920 889	43 594 320	31 621 148
RO	15 748 011	8 591 461	9 210 797	7 189 961
Spolu	133 059 430	100 568 867	87 532 554	65 990 706

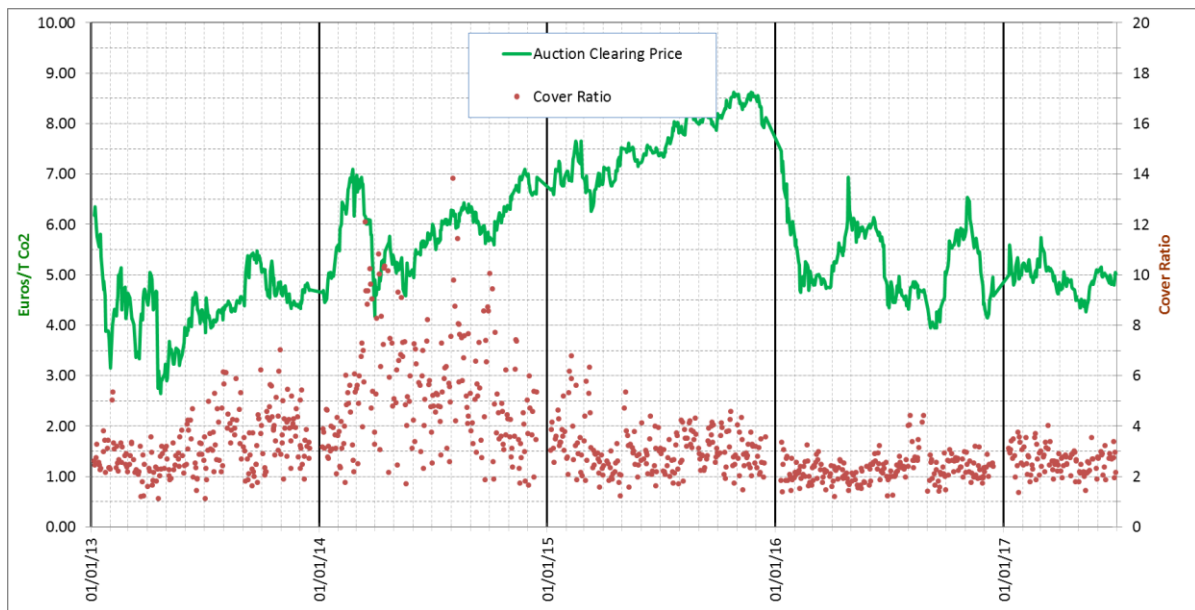
Tabuľka 2: Maximálny počet bezodplatných kvót ročne podľa výnimky z úplného obchodovania formou aukcie v odvetví energetiky

Maximálny počet kvót ročne							
2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Spolu
13 542 000	11 607 428	9 672 857	7 738 286	5 803 714	3 869 143	1 934 571	54 167 999
2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657	575 789	10 975 978
26 916 667	23 071 429	19 226 191	15 380 953	11 535 714	7 690 476	3 845 238	107 666 668
5 288 827	4 533 280	3 777 733	3 022 187	2 266 640	1 511 093	755 547	21 155 307
7 047 255	0	0	0	0	0	0	7 047 255
582 373	536 615	486 698	428 460	361 903	287 027	170 552	2 853 628
77 816 756	72 258 416	66 700 076	60 030 069	52 248 393	43 355 049	32 238 370	404 647 129
17 852 479	15 302 125	12 751 771	10 201 417	7 651 063	5 100 708	2 550 354	71 409 917
151 565 434	129 504 488	114 522 628	98 384 792	81 126 965	62 749 153	42 070 421	679 923 881

⁶⁴ HU využilo výnimku podľa článku 10c len v roku 2013.

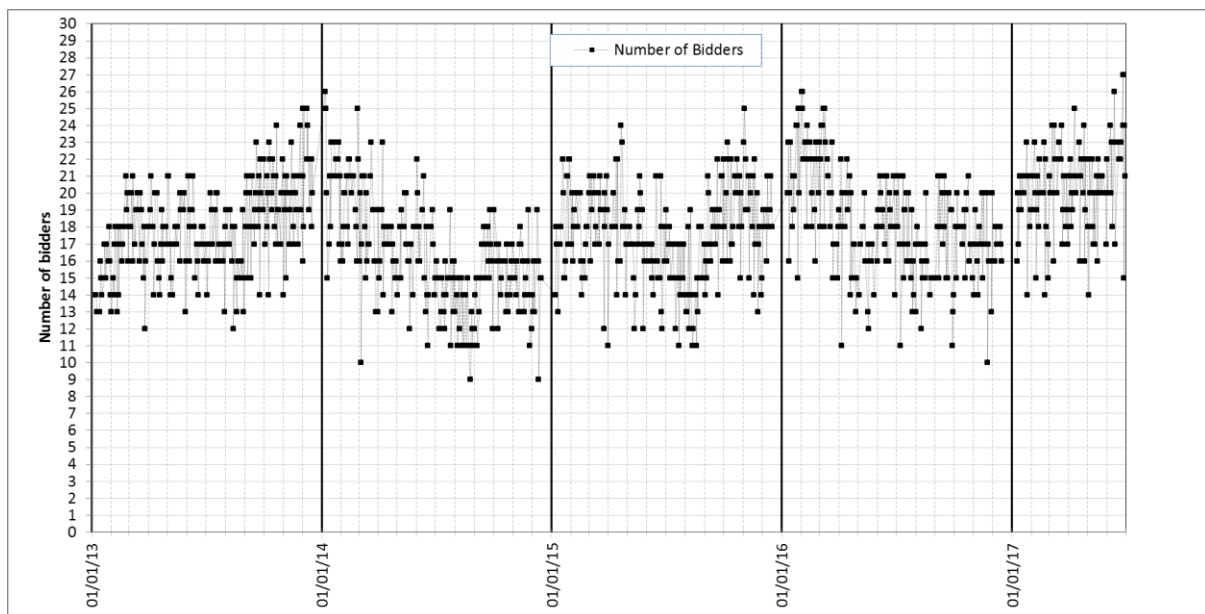
Dodatok 2

Obrázok 1: Prehľad aukcií so všeobecnými kvótami od roku 2013 do 30. júna 2017

— Aukčná zúčtovacia cena

• Miera pokrytia

Dodatok 3

Tabuľka 1: Zhrnutie medzinárodných kreditov vymenených do 30. júna 2017

Medzinárodné kredity vymenené do 30. júna 2017	v mil.	v percentách				
CER	231,08	54,61 %				
Čína	164,30	71,10 %				
India	13,13	5,68 %				
Uzbekistan	8,04	3,47 %				
Brazília	4,59	1,98 %				
Čile	3,11	1,34 %				
Kórea	2,92	1,26 %				
Mexiko	2,75	1,19 %				
Iné	19,25	8,33 %				
			Postup 1		Postup 2	
ERU	192,07	45,39 %	v mil.	v percentách ERU	v mil.	v percentách ERU
Ukrajina	147,69	76,89 %	145,95	78,32 %	1,74	0,91 %
Rusko	32,06	16,69 %	32,06	17,20 %	0,00	0,00 %
Poľsko	2,82	1,46 %	3,02	1,62 %	0,00	0,00 %
Nemecko	1,65	0,85 %	1,66	0,89 %	0,00	0,00 %
Francúzsko	1,24	0,64 %	1,24	0,67 %	0,00	0,00 %
Bulharsko	0,49	0,25 %	0,49	0,26 %	0,00	0,00 %
Iné	6,21	3,23 %	1,76	0,94 %	4,35	2,26 %
Spolu	423,16	100 %	186,18	96,83 %	6,09	3,17 %

Dodatok 4

Tabuľka 1: Prvky ponuky a dopytu ETS

Prvok	Ponuka alebo dopyt?	Uverejnenie	Aktualizácia a neistoty
Prenesená celková suma fázy 2	Ponuka	Správa o trhu s uhlíkom	Aktualizácia sa nepredpokladá, keďže fáza 2 je ukončená. Konečný údaj.
Skoršie aukcie fázy 3	Ponuka	Webové sídlo GR pre oblasť klímy, webové sídla EEX a ICE	Nie je súčasťou prenesenej celkovej sumy fázy 2. Konečný údaj.
Kvóty pre NER300	Ponuka	Webové sídlo EIB	V rokoch 2012 – 2014 sa speňažilo 300 miliónov kvót. Konečný údaj.
Aukcie pre leteckú dopravu	Ponuka	Webové sídlo GR pre oblasť klímy, webové sídla EEX a ICE	Nie – úpravy sú premietnuté v objemoch na nasledujúci rok. Aukcie za roky 2013 a 2014 sa konali v roku 2015.
Aukcie fázy 3	Ponuka	Webové sídlo GR pre oblasť klímy, webové sídla EEX a ICE	Nie – tento údaj nie je predmetom revízie. Kvóty stiahnuté z aukcií (napr. v dôsledku oneskoreného začatia obchodovania formou aukcie v určitých členských štátoch, napr. v štátoch EZVO, ktoré sú členmi EHP) sa však môžu vydražiť v nasledujúcich rokoch.
Bezodplatné pridelenie (VVO)	Ponuka	EUTL, tabuľky	Tieto údaje sa v priebehu roka aktualizujú. – Členský štát môže neskoro predložiť hlásenia za predchádzajúce roky alebo skutočné pridelenie môže byť nižšie než pôvodne predpokladané množstvo.
Bezodplatné pridelenie kvót (NER)	Ponuka	EUTL, tabuľky	EUTL uvádza presný stav skutočného pridelenia.
Bezodplatné pridelenie (letecká doprava)	Ponuka	EUTL, uverejnenie alokačných tabuliek ČŠ	
Bezodplatné pridelenie (článok 10c)	Ponuka	EUTL, tabuľka stavu	
Emisie (stacionárne zariadenia)	Dopyt	EUTL, údaje o súlade	Z údajov o súlade sprístupnených 1. mája vyplývajú emisné kvóty a odovzdané kvóty za zariadenia, ktoré sú v súlade (t. j. zariadenia, ktoré podali správy za všetky príslušné roky).
Emisie (letecká doprava)	Dopyt		Kontrola súladu pre prevádzkovateľov leteckej dopravy na roky 2013 a 2014 sa uskutočnila v roku 2015.
Zrušené kvóty	Dopyt		Správa o trhu s uhlíkom

Tabuľka 2: Harmonogram zverejňovania údajov

Lehota	Údaje	Rozsah pôsobnosti
1. január – 30. apríl roku x	Aktualizácie bezodplatného pridelovania kvót pre energetiku (článok 10c)	Rok x – 1
1. apríl roku x	Overené emisie Bezodplatné pridelovanie kvót (článok 10a ods. 5 – VVO)	Rok x – 1
1. máj roku x	Lehota na splnenie povinnosti: overené emisie a odovzdané kvóty	Rok x – 1
Máj/október roku x	Vymenené medzinárodné kredity	
Posledný štvrt'rok roku x	Správa o trhu s uhlíkom	Rok x – 1
Január/júl roku x	Stav rezervy pre nových účastníkov – tabuľka NER	
Neuverejňuje sa na úrovni EÚ	Bezodplatne pridelovanie kvóty pre odvetvie leteckej dopravy uverejnené na úrovni členských štátov	

Dodatok 5

Tabuľka 1: Prejudiciálne rozhodnutia Súdneho dvora EÚ týkajúce sa fungovania systému EU ETS v období od júla 2016 do júna 2017

Referenčné číslo prípadu	Dotknuté predpisy	Strany	Súhrn prípadu	Dátum	Súhrn rozsudku
Vec C-461/15	Rozhodnutie 2011/278/EÚ	E. ON Kraftwerke/DE	Rozsah povinnosti poskytnúť informácie o bezodplatnom pridelovaní emisných kvót so zreteľom na zmeny vykonané v prevádzke jednej elektrárne	8. 9. 2016	Príslušný orgán môže definovať „relevantné informácie“, ktoré sa majú nahlasovať, pokiaľ ide o kapacitu, úroveň činnosti a prevádzku zariadenia. Informácie možno považovať za relevantné bez ohľadu na to, či by sa mohlo zmeniť pridelovanie pre prevádzkovateľa.

Vec C-460/15	Nariadenie EÚ č. 601/2012	Schaefer Kalk GmbH & Co. KG/DE	Platnosť vyňatia CO ₂ použitého na výrobu vyzrážaného uhličitanu vápenatého v článku 49 ods. 1 a bode 10 prílohy IV	19. 1. 2017	V súvislosti s CO ₂ preneseným mimo zariadenia na výrobu vápna a počas výroby vyzrážaného uhličitanu vápenatého viazaným stabilným spôsobom, čl. 49 a bod 10. B prílohy IV sú v rozpore s čl. 3 písm. d) smernice o ETS, pretože sa v nich nepochybne predpokladá, že dochádza k uvoľňovaniu CO ₂ do atmosféry.
Vec C-457/15	Smernica 2003/87/ES	Vattenfall Europe Generation AG/DE	Kedy vzniká povinnosť obchodovať s emisiami pri zaradení spaľovania palív v zariadeniach s celkovým tepelným príkonom > 20 MW do prílohy I?	28. 7. 2016	Zaradenie „činností spaľovania palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW“ do prílohy I sa začína dňom prvých emisií skleníkových plynov vyrábaných zariadením (ešte pred výrobou elektrickej energie).
Vec C-456/15; spojené veci C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 a C-391/14 až C-393/14	Rozhodnutie 2013/448/EÚ	Borealis Polyolefine GmbH/Spolkový minister pre poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, životné prostredie a vodné hospodárstvo, Rakúsko	Platnosť metódy výpočtu jednotného medziodvetvového korekčného faktora (CSCF)	14. 7. 2016; 28. 4. 2016	Článok 4 a príloha II k rozhodnutiu 2013/448/EÚ sú neplatné. Údaje o emisiách pochádzajúce z nových činností v existujúcich zariadeniach sa nemali brať do úvahy, iba zariadenia, na ktoré sa od roku 2013 po novom vzťahuje systém ETS EÚ. CSCF bude neplatný k 1. 3. 2017.
Vec C-321/15	Smernica 2003/87/ES	ArcelorMittal Rodange et Schifflange SA/LU	Otázka týkajúca sa odovzdania nesprávne	8. 3. 2017	Členské štáty majú nárok požiadať o vrátenie nesprávne

			pridelených kvót a toho, či sa kvóty môžu považovať za majetok		pridelených kvót bez náhrady. Otázka právneho postavenia kvót nie je nevyhnutná pre vydanie rozsudku v danom prípade.
Vec C-272/15	Rozhodnutie 377/2013/EÚ, smernica 2008/101/ES	Swiss International Air Lines AG/UK Secretary of State for Energy and Climate Change, Environment Agency	Porušuje sa rozhodnutím 377/2013/EÚ zásada EÚ týkajúca sa rovnakého zaobchádzania zavedením moratória na odovzdanie emisných kvót pre lety medzi štátmi EHP a štátmi, ktoré nie sú členmi EHP, ale nie pre lety medzi štátmi EHP a Švajčiarskom?	12. 12. 2016	Skutočnosť, že moratórium na lety mimo EHP sa neuplatňuje na lety zo švajčiarskych letísk a na švajčiarske letiská neporušuje zásadu rovnakého zaobchádzania, ktorá sa nevzťahuje na tretie krajiny.
Vec C-180/15; vec C-506/14	Rozhodnutie 2011/278/EÚ, Rozhodnutie 2013/448/EÚ	Borealis AB and others/SE Environmental Protection Agency; Yara Suomi Oy a i./FI Ministry of Employment and the Economy	Platnosť metódy výpočtu jednotného medziodvetvového korekčného faktora (CSCF) a metódy určovania referenčnej úrovne produktu pre horúci kov	8. 9. 2016; 26. 10. 2016	Zrušenie platnosti CSCF k marcu 2017 (pozri veci C-191/14 a ďalšie). Metóda výpočtu referenčného štandardu pre horúci kov sa považuje za platnú. Súd zdôraznil zásadu započítania emisií bez duplicity.
Vec C-203/12	Smernica 2003/87/ES	Billerud Karlsborg Aktiebolag/SE Environmental Protection Agency	Musí prevádzkovateľ, ktorý neodovzdal dostatok emisných kvót do 30. apríla zaplatiť pokutu bez ohľadu na dôvod nesplnenia povinnosti, a to aj vtedy, ak mal prevádzkovateľ 30. apríla dostatočný počet emisných kvót?	17. 10. 2016	Pokuty podľa smernice o ETS sa uplatňujú aj vtedy, ak prevádzkovateľ, ktorý neodovzdal svoje kvóty včas, mal k 30. aprílu dostatok kvót na pokrytie svojich emisií za posledný rok.